

Z NT na otok HVAR

od 28. septembra
do 5. oktobra 1990

- polni penzion
- dvoposteljna soba samo šil. **3650;**

Dodatek za enoposteljno sobo šil. 80,— dnevno

NAŠ TEDNIK Vas tudi letos vabi, da doživite osem prijetnih dni na otoku Hvaru v Jugoslaviji. Prijave sprejema uprava NT, telefon (04 63) 51 25 28 - 23.

Otok Hvar ima največ ur sonca v Jugoslaviji

nt

naš tednik

LETO XXXXI. Številka 37 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 14. septembra 1990

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Mladi NT
se oglašča z več kot
20 novimi avtorji

Tej številki je ponovno priložen Mladi NT. Tokrat je še posebej pester, saj v njem sodeluje nad 20 mladih avtorjev, ki so se udeležili jezikovnih počitnic v Novem mestu.

Široka solidarnost javni dvojezični šoli v Celovcu

Dve materi sta pretekli ponedeljek pričeli z gladovno stavko za javno dvojezično šolo v Celovcu. Materi sta bili doslej v svoji zahtevi deležni široke podpore. Tudi predsednik IS Slovenije Lojze Peterle je podprl zahtevo po dvojezični javni ljudski šoli v Celovcu.

(več na strani 3)

Kljub vsem težavam in nasprotovanjem

NT poziva
k učenju
slovenščine

Gospodinjstvom po vsem južnem Koroškem je tokrat NT poslal nad 40.000 posebnih reklamnih listov, v katerih poziva, naj se otroci učijo tudi drugega deželnega jezika. Soseda sta si na Koroškem Nemeč in Slovec. Zakaj se ne bi razumela?

Dvojezična trgovska akademija je odprla svoja vrata

Pretekli teden je deželni glavar Haider skušal še preprečiti ustanovitev Dvojezične trgovske akademije, kljub temu pa je Dvojezična trgovska akademija preteklo sredo v prostorih Slovenske gimnazije odprla svoja vrata.

Sedemindvajset šolarjev se je vpisalo v 1. razred, prijave pa so seveda še možne, čeprav je potekel uradni rok — saj starši in šolarji do zadnjega niso vedeli, ali bo trgovska akademija začela s poukom ali ne.

Tudi na Slovenski gimnaziji se lahko veselijo rastočega števila šolskih začetnikov. V 1. razred se je vpisalo 66 šolarjev; tako bodo letos na Slovenski gimnaziji trije 1. razredi. Na nižji šolski stopnji so v vseh razredih po trije paralelni oddelki; skupno bo obiskovalo letos Slovensko gimnazijo 422 dijakov, pa tudi število učiteljev se je povečalo za pet. Skupno je pod streho Slovenske gimnazije 20 razredov in dodatno še 1. razred Dvojezične trgovske akademije.

Prijavni rok za dvojezični pouk na ljudskih in glavnih šolah pa se letos konča 20. septembra; torej so tudi tu prijave še možne. Na splošno tudi pri obveznem šolstvu število prijav k dvojezičnemu pouku raste; dokončne številke bodo znane po 20. septembru.

Dvojezična
trgovska
akademija
je odprla
svoja vrata.
Še so
možne
prijave.

Slika: Unipress

- 10. oktober: koroška mladina se zavzema za dobro sožitje

6. OKTOBRA PRAZNIK VEČJEZIČNOSTI V BELJAKU

Koroška deželna vlada in Delovna skupnost koroških mladinskih organizacij vabita 6. oktobra na srečanje mladine Alpe-Jadran v Kongresno hišo v Beljaku. Pod geslom „Miteinander — Skupno“ bo koroški javnosti mladina predstavila svoje poglede na sožitje narodov. Večer bodo oblikovali ansambli, ki hkrati zastopajo tudi svoje narodne skupnosti. Tako nastopajo ansambli Bluesbreakers in 4J s Koroške, Lačni Franc iz Slovenije, Novi Fosili s Hrvaške in ansambla z Madžarske in iz Italije. Prireditve, ki bo potekala trojezično, bo povezovala tudi znana moderatorka Vera Rußwurm. Vsebinski del prireditve naj bi se osredotočil na obe narodni skupnosti na Koroškem. Svoje misli o bodočem sožitju med narodom na Koroškem naj bi izpovedala pisateljica Janko Ferk in Winkler.

Od 26. do 28. 10. 1990 pa bo Delovna skupnost priredila alternativno prireditev „Srečanje vseh narodnih skupin Avstrije“ in tako opozorila javnost na bogastvo Koroške in celotne Avstrije.

Delovna skupnost pa se kot strešna mladinska organizacija drugih praznov ob 70. obletnici plebiscita ne bo udeležila.

- Delovna skupnost Avstrijske narodnosti začela delovati

Delovna skupnost slovenskih socialistov je včeraj, v četrtek, vabila v Celovec na predavanje državnoborskega poslanca dr. Petra Jankowitscha na temo „Narodne skupnosti v Evropi regij“. Spored je sooblikoval ansambel Drava iz Borovlj.

Slovenski socialisti so se ta teden zavzeli za javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu; ostro so obsodili tudi ravnanje deželnega glavarja dr. Jörga Haiderja v zvezi z dvojezično trgovsko akademijo.

- Kongres dialoga na gradu Kitzsee na Gradiščanskem

Informacijski center Avstrijskih narodnosti, Zvezno ministrstvo za znanost in raziskovanje ter Avstrijski inštitut za Vzhodno in Jugovzhodno Evropo vabijo na kongres dialoga pod geslom „Prevrat na Vzhodu — Izredna prilika za narodne skupnosti“.

Kongres bo na gradu Kitzsee na Gradiščanskem, dne 29. in 30. septembra 1990. Poleg kulturne prireditve Avstrijskih narodnosti bodo na sporedu referati državnoborskega poslanca Karla Smolleja, zveznega ministra dr. Erharda Buseka in deželnozbornskega poslanca dr. Huberta Frasnellijsa. V okviru simpozija pa bodo tudi podijski pogovori med zastopniki vlad Republike Slovenije, Republike Hrvaške, Republike Madžarske, Češke in Slovaške federativne republike in zastopniki avstrijskih narodnih skupnosti.

Enoten

nastop bo potreben v prihodnje na vseh področjih

Posvet vseh samostojnih slovenskih volilnih političnih struktur

To poenotenje naj bi dosegli tako na organizacijskem kot na vsebinskem področju; poenotenje naj bi se zrcalilo tudi v enotnem imenu samostojnih volilnih skupin. Terminsko se organizacije niso vezale; verjetno pa bo ta diskusija trajala dalj časa in jo bo dejansko mogoče izpeljati šele po občinskih volitvah leta 1991.

Načelno so skušali zastopniki posameznih organizacij najti odgovor na vprašanje, ali potrebujejo slovenski občinski odborniki neko obliko „nadgradnje“ na deželni in državni ravni. Socialisti, ljudska stranka ali svobodnjaki imajo svojo organizacijsko strukturo zgrajeno od spodaj navzgor — se pravi, da imajo od občinskih odbornikov do deželnih in državnih poslancev in posamezni zastopniki v strokovnih zastopstvih dobro strukturirano organizacijo, na podlagi katere lahko delujejo tem bolj učinkovito.

„Tako rešitev je treba iskati tudi za samostojne volilne politične strukture koroških Slovencev,“ je bilo rečeno na posvetu. Predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov mag. Peter Waldhauser je načelno po-

Narodni svet koroških Slovencev, Klub slovenskih občinskih odbornikov, Koroška enotna lista, Skupnost južnokoroških kmetov in Slovenska gospodarska zveza so pretekli torek razpravljali o vprašanju avto-

Razprava je bila zelo živahna. Mnenja so se deloma tudi precej razhajala; toda skupni imenovalnik vsem samostojnim volilnim listam je bil ob koncu načelno jase: v prihodnje je potreben enoten nastop na vseh ravneh!

zdravil poenotenje, zahteval pa je, da se je potrebno o skupnih potrebah in željah prej pogovoriti in jih oblikovati. „Dogovoriti pa se bo tudi treba, kako želimo biti zastopani na deželni in državni ravni,“ je pozval mag. Waldhauser.

Za organizacijsko poenotenje se je jasno zavzel tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilo, ki je izpostavil, da bo treba uspešno

zastopstvo na deželni ravni graditi od spodaj, torej iz baze, ki vsekakor potrebuje zastopstvo v deželnem in tudi državnem zboru. Splošno poenotenje slovenskih samostojnih volilnih skupin pa bi bilo konec koncev koristno vsem, tudi Skupnosti južnokoroških kmetov, Slovenski gospodarski zvezi, predvsem pa slovenskim občinskim odbornikom.

Tudi državnoborski poslanec

nomnega zastopstva slovenske narodne skupnosti na deželni in zvezni ravni. Organizacije so se načelno strinjale, da bo v prihodnje potrebno poenotiti samostojne politične volilne strukture.

Karel Smolle je poudaril pomen enotnega nastopanja vseh volilnih skupin, ki si v prihodnje ne morejo privoščiti „luksuza“, da bi vsaka delovala sama zase, ne da bi uskladila svoja stališča in postopanje z ostalimi samostojnimi volilnimi skupinami.

V isto smer se je zavzemal tudi zbornični svetnik inž. Štefan Domej, ki je izrazil zahtevo, da morajo biti pri takem poenotenju vsi enakovredni.

Vprašanja, kdo naj bi na deželni ravni prevzel potem zastopstvo samostojnih volilnih struktur, niso rešili na tem posvetu. KEL je izjavila, da je to lahko tudi Klub slovenskih občinskih odbornikov; v tem primeru bi KEL izgubila svoj smisel in bi jo lahko tudi razpustili. Možnosti je več, zato bo to vprašanje v prihodnje potrebno temeljito preučiti in se odločiti za rešitev, s katero se bodo strinjala vsa samostojna slovenska volilna gibanja.

Ljudsko povpraševanje o lastnem poslancu

Na posvetu so načelno sprejeli tudi sklep, da naj KEL z ljudsko iniciativo še pred državnoborskimi volitvami opozori avstrijsko javnost na potrebo po lastnem zastopstvu narodnih

skupin v avstrijskem parlamentu.

Po vsej Avstriji naj bi izvedli ljudsko povpraševanje. Za ljudsko povpraševanje je najprej potrebno 10.000 podpornih podpisov ali pa podpirne podpise osmih državnoborskih poslancev. Sprva bo KEL po tej poti skušala opozoriti avstrijsko javnost na to potrebo; možna pa bi bila tudi navadna ljudska iniciativa, za katero je potrebnih le 500 podpisov.

Prednost ima ljudsko povpraševanje, ker se bi moral avstrijski parlament pri uspešno izvedeni akciji (100.000 podpisov) ukvarjati s tem vprašanjem. Uspešna ljudska iniciativa pa bi imela kot prvi uspeh „le“ pravico, da predlog pride v parlamentarni pododbor, kjer pa bi lahko teoretično tudi obležal za večne čase.

Poseben pomen pa je dobila celotna razprava tudi v luči konkretnih pogovorov o spremembi volilnega reda, ki bodo potekali po 7. oktobru. Pri tej spremembi naj bi upoštevali tudi avstrijske narodne skupine. Zato čas narekuje hitre rešitve, ki pa naj bodo kljub temu dobro premišljene in izpiljene.

Silvo Kumer.

Podijska diskusija „Železnica 2000“

KSOO nasprotuje težkemu tovornemu prometu skozi Rož

Pretekli petek je Kleine Zeitung vabila v Celovcu na podijsko diskusijo z naslovom „Železnica 2000“. Na podiju so razpravljali minister za promet dr. Streicher, šef avstrijske železnice dr. Heinrich Übleis in zastopniki vseh treh koroških političnih strank. Pri predstavitvi novih konceptov so med drugim predlagali tudi preusmeritev težkega tovornega prometa s proge Celovec — Beljak na progo skozi Rož. Tajnik Kluba slovenskih občinskih odbornikov mag. Jože Wakounig je opozoril ministra, da je Rož že itak obremenjen z vrsto dravskih elektrarn, naftovodom in plinovodom. Predlagal je, naj železnica zgradi progo št. Vidi ob Glini — Beljak in jo pripravi za teži tovorni pro-

met. Vprašal je tudi ministra, zakaj načrtujejo Rožansko avtocesto, če se je naj ne bi gradilo. Minister Streicher na to vprašanje ni odgovoril, kar pomeni, da je le nekaj resničnega na

tem. Ingrid Zablatnik je kritizirala prisotne, da niso povabili na diskusijo Zelenih, čeprav se ravno ti zavzemajo za izboljšanje železniškega prometa. B. i.

GLOSA

Železnica 2000 tako privlačna, da se direktor železnice raje vozi z avtomobilom

Direktor avstrijske železnice je na podijski diskusiji izpostavil predvsem novo privlačnost železniškega prometa. Tako imenovani novi „Austrotakt“ naj bi skrbel za hitro povezavo med glavnimi mesti Avstrije in podeželjem. Taj-

nik KSOO mag. Jože Wakounig je glede na to samohvalo vprašal direktorja železnice dr. Heinricha Übleisa, ali se je on na diskusijo pripeljal z avtom ali z vlakom. Dr. Übleis je moral nato priznati, da se je pripeljal z avtom. Dodal pa je, da je sumil, da bo diskusija trajala le nekoliko dalje in da potemtakem nima več ugodne povezave z vlakom. Za nasmejanimi obrazi si je tako marsikdo lahko razložil deficit železnice.

Celovec: široka solidarnost z gladojučima materama

Tudi predsednik IS Slovenije Lojze Peterle je izrazil svojo solidarnost Tatjani Messner in Rozi Fasching, materama šoloobveznih otrok iz Celovca, ki sta pretekli ponedeljek na uradu deželnega glavarja Haiderja pričeli z gladovno stavko in jo nameravata končati šele, ko bo Haider v Celovcu omogočil dvojezični pouk na eni izmed javnih ljudskih šol še v tem šolskem letu. Pravico do le-tega je že lani ugotovilo in potrdilo ustavno sodišče. Haider pa očitno skuša izpeljavo zahteve ustavnega sodišča letos onemogočiti s pomočjo birokracije.

Gladujoči materi sta bili deležni zelo široke solidarnosti in podpore. Med drugimi so se z njima solidarizirali socialistični deželni poslanec Peter Kaiser, avstrijski Zeleni in drugi vidni predstavniki avstrijske politike.

Svojo solidarnost so izrekli pretekli ponedeljek na željo poslanca Smolleja tudi NSKS/KSOO/KEL/SJK in SGZ, materi pa od vsega začetka močno podpira tudi Zveza slovenskih organizacij.

Kompromisni predlog „Iniciative staršev za javno dvojezično šolo v Celovcu“ za šolsko leto 1990/91 je šolski poizkus z dvojezičnim poukom v Celovcu. Zvezna ministrica Hawlicekova je pripravljena tak šolski poizkus uvesti; prej pa je potrebna formalna prošnja predsednika Koroškega deželnega šolskega sveta Haiderja, ki pa tudi za tako rešitev ne kaže pripravljenosti.

Gladujoči materi so preteklo sredo nasilno odstranili z deželne vlade, glodovno stavko pa sta nadaljevali v katoliškem mladinskem centru v Celovcu. Ob ključku redakcije te številke Našega tednika smo izvedeli, da so materi peljali v bolnišnico.

Tatjana Messner in Rozi Fasching sta pretekli ponedeljek pričeli z gladovno stavko za javno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu. Toda deželni glavar Haider se še naprej brani izpolniti pravico, pa tudi za nobeno kompromisno rešitev tega problema v šolskem letu 1990/91 ni dovzeten.

Kaiser, Wappis in Stoitsits razpravljali v Bilčovsu

Preteklo sredo zvečer je SPD „Bilka“ iz Bilčovsa povabilo zastopnike v parlamentu zastopanih strank, da bi povedali svoje predstave o nadaljnjem razvoju manjšinske politike. Pogovora so se udeležili deželnozborni poslanec mag. Peter Kaiser (SP), zastopnica ÖVP dr. Elisabeth Wappis in manjšinska zastopnica Zelene alternative Terezija Stoitsits. Medtem, ko je bila Wappisova mnenja, da se je treba načelno truditi za boljše sporazumevanje med večinskim in

manjšinskim narodom, sta bila Terezija Stoitsits in Peter Kaiser le nekoliko bolj jasna. Tako je Kaiser z veseljem ugotovil, da je prišlo v zadnjem času tudi v SPÖ do drugega, bolj pozitivnega gledanja na manjšinsko vprašanje. Jasen dokaz za to je po njegovem mnenju ustanovitev skupine slovenskih socialistov v stranki sami. Stoitsitseva pa je poudarila, da se bo kot manjšinska zastopnica Zelenih v parlamentu zavzela predvsem za ureditev javnih dvojezičnih otroških vrtcev ter za razširitev radijskih in televizijskih oddaj manjšin v Avstriji.

V diskusiji so domačini opozorili na konkretne probleme dvojezičnosti v vsakdanjem življenju. Tako si je želela Ingrid Zablatnik dobiti odgovor podijskih diskutantov na vprašanje, kako gledajo na dejstvo, da na primer v Bilčovsu na občinskih sejah ni možno govoriti le v slovenščini. Medtem ko je bila županja Quantschnigova mnenja, da je treba ustvariti dobro ozračje tako, da slovenska odbornica tudi sama svoja oglašanja prevaja v nemščino, je dekan Poldej Kassl menil, da mora urad poskrbeti za prevajanja, sicer je to zafkravanje tistega, ki uporablja svojo materinščino. Da o tej zadevi niso hoteli podati svojega mnenja podijski diskutanti, je jasno. Ne smemo namreč pozabiti, da smo v času predvolilnega boja.

stih

Slovenska skupnost pri ministru Ruplu

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v ponedeljek, 10. septembra, s sodelavci sprejel v Ljubljani delegacijo deželnega vodstva Slovenske skupnosti, v kateri so bili deželni tajnik Ivo Jevnikar, deželni predsednik Marjan Terpin, deželni podtajnik Andrej Bratuž, deželni svetovalec Bojan Brezigar in deželni tajnik Mladinske sekcije SSK Damjan Terpin.

Delegacija se je ministru zahvalila za sprejem in mu čestitala za dosedanje uspešno in vitalno vodenje zunanje politike Republike Slovenije. Obsirno je predstavila probleme v zvezi z globalnim zaščitnim zakonom, z odnosi med matico in zamejstvom in z odnosi znotraj Furlanije-Julijske krajine, kjer manjšina doživlja nove napade na narodnostne pravice (nespoštovanje mednarodnih določil o šolskih zavodih,

predlogi v zvezi s „kraškim parkom“ itd.). Govor je bil tudi o 15-letnem zavlačenju z uvedbo po zakonu predvidenih slovenskih televizijskih sporedov in pa o vprašanih v zvezi z vračanjem beguncev in nepremičnin v Istri in Slovenskem Primorju.

Minister Rupel je delegacijo Slovenske skupnosti seznanil s pripravami na novo slovensko ustavo. Zagotovil je, da bo zastopal pravice italijanske in madžar-

ske manjšine v Sloveniji, da bo ohranili svoj dosedanji položaj, obenem pa bo skušal zamejskim Slovincem zagotoviti možnost sodelovanja v vseh procesih, ki se bodo v Sloveniji odvijali.

Diskusija o varstvu okolja

V četrtek, 20. septembra, bo pri Cingelcu v Borovljah diskusija na temo „Okolje, kako naprej?“. Mdr. bodo diskutirali Andreas Wabl (Zeleni), Martin Strutz (FPÖ), Eduard Gatterer (ÖVP) in Susanne Kövari (SPÖ). Prireditve se bo pričela ob 20. uri.

Iz neposrednih pogovorov s Slovenci, ki prihajajo na obiske v staro domovino ali ki jih srečujemo na svojih obiskih v njihovi novi domovini, ter iz njihovih pisem in posrednih sporočil sklepamo, da so sedanje spremembe v Sloveniji zbudile med Slovenci po svetu

veliko veselje, pričakovanje in pripravljenost na sodelovanje in pomoč, sem in tja pa je med njimi opaziti tudi nekaj nezaupanja in zmede. Veselje je opaziti zlasti pri tistih posameznikih in skupinah, ki jih je slovenska uradna politika doslej zapostavljala in zamolčevala ali pa jih celo obrekovala in kriminalizirala.

ne želimo pretrgati. Zato bo treba v zvezi s Slovensko izseljensko matico res marsikaj takoj spremeniti, hkrati pa paziti, da se ne opusti in ne uniči tisto, kar je bilo pri tej ustanovi dobrega. Slovenske izseljenske matice nova vlada Republike Slovenije nikakor ne misli razpustiti.

V Ljubljani je bilo letos

Slovincem po svetu

Zanje se zdaj resnično začena popolnoma novo obdobje. To pa ne pomeni, da se bodo zadeve čisto zasukale, da bo nova slovenska oblast ob odpiranju sodelovanja z doslej zapostavljenimi Slovenci začela sama zapostavljati tiste, ki doslej niso bili zapostavljeni, oziroma ki so prek Slovenske izseljenske matice ali po drugih poteh že v preteklih desetletjih navezovali in ohranjali stike s Slovenijo, kakršna je pač bila. Temelj naše nove politike za Slovence po svetu ne bo premik iz ene skrajnosti v drugo, temveč široka odprtost za vse, ne glede na njihovo politično in nazorsko usmerjenost. Slovenci po svetu so za nas predvsem Slovenci, ne pa tako imenovani levi, desni, beli, črni, rdeči ali modri ekstremisti.

V skladu s temi političnimi izhodišči je tudi naše stališče do Slovenske izseljenske matice in njene vloge v preteklih, sedanjih in prihodnjih stikih z rojaki po svetu. Po eni strani zato jasno govorimo o enostranskosti in napakah v njenem preteklem delovanju, po drugi strani pa priznavamo, da je bilo v tem sodelovanju vendarle tudi dosti pozitivnega. Nobenega stika s Slovenci in njihovimi društvi v tujini

ustanovljeno Katoliško središče Slovincem po svetu. Ta ustanova ni mišljena kot konkurenca Slovenski izseljenski matici ali kot njeno nadomestilo, temveč jo je treba pojmovati kot njeno dopolnilo. Skrbela bo predvsem za versko pastoralo med slovenskimi izseljenci; pri stičnih točkah njenega delovanja in delovanja Slovenske izseljenske matice (npr. v kulturi) naj prihaja do usklajevanja in sodelovanja, ne pa do nepotrebnega in nesmiselnega rivalstva. Dela je zadosti za vse. Slovenstvo je danes na zgodovinski prelomnici, za njegovo ohranitev in lepšo prihodnost potrebujemo vse moči. Zato bi bilo skrajno nepremišljeno in škodljivo, če bi v Republiki Sloveniji uresničevali spravo, med Slovenci po svetu pa bi se nadaljeval razdor, ki daleč presega meje normalne in sprejemljive različnosti, potrebne za politični pluralizem. Za uspešno delovanje pluralističnega modela sta potrebni politična kultura in človeška strpnost. Mislimo, da je slovenski narod zgodovinsko dozorel tudi za ta izpit.

dr. Janez Dular
član IS RS za Slovence
po svetu in
narodnosti v Sloveniji

Odbor mladine evropskih narodnih skupnosti (MENS) na obisku pri gradiščanskih Hrvatih

Odbor MENS se večkrat letno sestane na delovnih sejah v različnih evropskih državah, kjer ima priložnost, da se na licu mesta seznanj s položajem tam živečih narodnih skupnosti.

Nazadnje se je odzval povabilu Hrvaškega Akademskega Kluba (HAK), ki je prirejal v Koljnofu na Madžarskem od 7. do 9. septembra „Dan hrvaške mladine '90“. Del Gradiščanskih Hrvatov namreč živi tudi na Madžarskem in na Slovaškem.

V soboto smo imeli priložnost, da smo se udeležili kolesarske vožnje po občini Gornja Pulja/Oberpullendorf (Gradiščanska), kjer smo podobno kot na koroški kolesarski akciji „Dvojezičnost naj se vidi — Zweisprachigkeit kann sich sehen lassen“ k trinajstim obstoječim nemškimi krajevnim napisom dodatno pritrtili tudi napise v hrvaščini. Te vožnje so se udeležili tudi mladinci z Madžarske in s Slovaške. Pri kolesarjenju nisem opazila nobenih „vznemirjenih“ opazovalcev, ki bi nas ozmerjali, kar doživimo mladi na kolesarski vožnji na Koroškem. Pri gradiščanskem prebivalstvu se izraža odnos do drugega deželne jezika na bolj sproščeni ravni kot pri južnih Koroščih. Na drugi strani se Hrvatje šele začinjajo posluževati svojega jezika tudi v javnosti. Tako sem zasledila v Velikem Boristofu/Großwarasdorf dosledne dvojezične oznake za občinske ceste, oz. javna poslopja. Videti je, da je na občinski ravni dvojezičnost na Gradiščanskem funkcionalna, kar pri nas na Koroškem v glavnem še ni mogoče reči.

Istega dne zvečer smo imeli priložnost, da se seznanimo s stanjem madžarskih Hrvatov. Poleg njih živijo na Madžarskem še naslednje narodne skupnosti: Nemci, Slovaki, Slovenci, Srbi in Romuni. Nemška narodna skupnost je največja (ok. 300.000), druga po velikosti je hrvaška (ok. 100.000). Slovenska narodna skupnost na Madžarskem šteje ok. 5000 pripadnikov.

Da nemščina nezadržno prodira tudi na vzhod, dokazuje tudi dejstvo, da je po razpadu „železne meje“ postala poleg madžarsčine nemščina drugi obvezni poučni jezik po vsej deželi. Glede na ostale etnične skupnosti to seveda vsebuje dosti konfliktnega potenciala.

Tudi etnični položaj na Madžarskem je napet. Pred kratkim so se namreč razšli Hrvatje, Slovenci in Srbi v strešni organizaciji Južnih Slovanov. Kljub skupnemu predstavniku v madžarskem parlamentu je bilo stremenje po samostojnosti večje od možnega političnega soglasja. Ob vsem tem je seveda treba poudariti, da se politično delovanje narodnih skupnosti na Madžarskem šele prebujata.

Naš prvi dan na Madžarskem se je zaključil ob zvokih hrvaške popglasbe v šotoru, kjer se je zbralo

okoli 1000 Hrvatov iz Avstrije, Madžarske in Slovaške.

V nedeljo zjutraj je pred skupno sv. mašo sledil še sprejem pri županiji občine Koljnof, kjer smo imeli priložnost, da predstavimo organizacijo, ki zastopa na evropski ravni probleme mladih pripadnikov različnih narodnih skupnosti.

Z delovno sejo predsedstva MENS se je končal naš obisk pri Gradiščanskih Hrvatih na Gradiščanskem in Madžarskem.

V ponedeljek je del naše delegacije odpotoval še v Budimpešto, kjer se je srečal s parlamentarnim zastopnikom narodnih skupnosti na Madžarskem ter z zastopniki madžarskih Nemcev.

Z. K.

EL Škofiče opozarja na poškodovane ceste

Že nekajkrat je občinski odbornik EL Hermann Jäger občinsko upravo opozoril na ponekod že hudo poškodovane ceste.

Odmeva s strani odgovornih v občini pa še vedno ni. Če se pred zimskim časom ne bo ničesar storilo, se lahko zgodi, da bodo vigredi ceste še bolj obupne.

Vaš partner v vseh denarnih zadevah že več kot 100 let!
POSOJILNICA-BANK BOROVLJE

r. z. z. o. j.

Če gre za posle pri blagajni in urejanje poslov pri okencu, za privatne in tekoče račune, hranilne vloge in nalaganje denarja vseh vrst, nakup vrednostnih papirjev, najem posojil, prenakazila doma in v inozemstvo, če pridete po Vaše izvlečke, smo Vam vedno na razpolago in Vam nudimo vse usluge. Poslužite se naših ponudb in obiščite nas.

A-9170 Borovlje
Postgasse 4
Telefon (04227) 3235
Telefax (04227) 3338

NAJSTAREJŠA BANKA V SPODNJEM ROŽU

A-9163 Brodi-Ljubelj
Tel. (0 42 27) 62 27

A-9173 Šmarjeta
Tel. (0 42 26) 555

A-9162 Šentjanž
Tel. (0 42 28) 31 64

Uspel je vaški praznik v Šentjanžu

Minulo nedeljo je Slovensko prosvetno društvo vabilo vse domačine in prijatelje društva k vaškemu prazniku, za katerega so domačini pripravili bogat spored. Tako je bilo pripravljenega za vsakega nekaj. Najmlajši so sprva s pomočjo otroške vrtnarice Katje Weiss izdelovali pisane klobuke iz časopisnega papirja. Z nekoliko večjimi otroki je Štefan Pinter priredil lov na zaklad, pri katerem je zmagala skupina Eve Moschitz. Ob nagradi, dobri torti, pa so se potem razveselili vsi otroci, saj so jo pojedli z velikim užitkom.

Najbolj veseli pa so bili otroci

Na vaškem prazniku je otroke navdušil čarovnik Magic Felix, ki je s pomočjo otrok pricopral posodo, polno bonbonov.

seveda nastopa čarovnika Magic-Feliksa iz Podgorij. Navdušeni so bili otroci seveda tudi zato, ker jih je čarovnik Feliks povabil pri copranju k sodelovanju. Temu povabilu se je še posebno rad odzval mali Matej, ki je najprej videl, da zna čarovnik pricopirati celo posodo bonbonov. Tako si je mali mislil, da bi ta čarovnik morda znal pricopirati tudi posodo, polno denarja. „Veš, mi bomo sedaj rabili denar, ker ata nima več službe in ne vemo, kako bomo drugače lahko preživeli,“ je dejal Matejček, katerega komentar je ganil prisotne.

Gledališka in lutkovna delavnica v Fiesi

Letošnje gledališke in lutkovne delavnice v Fiesi se je udeležilo 61 ljubiteljev te umetnosti v sedmih skupinah. Krščanska kulturna zveza je tako tudi letos pripravila gledališke in lutkovne skupine za odrske nastope, ki se bodo zvrstili po južnem Koroškem jeseni. Kot prva skupina bo 23. septembra stala na odrskih deskah, ki ji pomenijo svoj svet, gledališka skupina iz Sel.

Od 2. do 8. septembra je bila Fiesa na slovenski obali kraj, kjer so vadile gledališke in lutkovne skupine naših društev za svoje jesenske nastope.

Mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel je vadila igro „Hočete igrati z mano“ (Marcel Achard). Mentor je na Koroškem znani in priznani režiser Franci Končan iz Horjula, vodja skupine pa je Milka Olip.

Lutkovna skupina KPD „Šmihel“ je s Sašo Kumpom in Štefom Merkačem pripravila lutkovno predstavo „Sanje o govoreči češnjici“.

Mladinska igralska skupina PD „Lipa“ iz Velikovca se seminarja sicer ni mogla udeležiti,

zato pa je doma kljub temu pridno vadila pod strokovnim vodstvom Branke Bezljaj in voditeljice Urši Kassl.

Tudi iz Kotmare vasi so se udeležili priprav na novo odrsko sezono igralci mladinske igralske skupine SPD „Gorjanci“ z igro „Razbojniki iz Kardemone“ (mentor Jože Vozni in Marija Wakounig).

Z za radiške razmere prikroje no igro se je v Fiesi pripravljala mladinska igralska skupina SPD „Radiše“. Mentorici Alenka Bolevrabec in Tatjana Tolmajer pripravljata igro v igri „Sen radiške noči“.

Shakespeareovo Ukročeno trmoglavko pripravljata mladinska igralska skupina SPD „Srce“ iz

Dobrole vasi. S to skupino dela znani režiser Peter Militarov; voditeljica je Sonja Sturm.

Sabina Nachbar in Tine Varl pa sta z otroki Mohorjeve dvojezične ljudske šole v Celovcu pripravila nekaj krajših lutkovnih prizorov.

V tej gledališki in lutkovni delavnici so poskrbeli za pravilno izreko Ana Mlakar, za pravilni odrski gib Mira Mijačević, za sceno, izdelavo kostumov in lutk pa Breda Varl in Saša Kump.

osebe

Milka Olip — nova sodelavka na KKZ

Od 1. septembra naprej ima Krščanska kulturna zveza novo sodelavko — Milko Olip. Odgovorna je za amatersko gledališko dejavnost. Skrbela bo za stik z amaterskimi gledališkimi skupinami, pripravljala gostovanja, iskala primerna besedila, ...

Medtem pa so se domače ženske spravile na kegljišče in so tam dokazale svoje sposobnosti. Moški iz Št. Janža in okolice pa so pokazali, da še dobro obvladajo dela, ki niso več vsakdanja. Tako so si lahko tudi mladi ogledali, kako je treba popravljati sode in kako se klepljejo kose. Starejše domačinke pa so prikazale prejo volne.

Ob dobri kapljici in odličnih jedeh na žaru, katere sta pripravila Tonči Malle in Vili Moschitz, so ljudje radi poskusili svojo srečo pri srečolovu. Pripravljenih je bilo veliko lepih nagrad, med njimi tudi dobropis za potovanje z Našim tednikom na otok Hvar za 8 dni. Sreča se je tokrat nasmehnila Tomažu Moschitzu, kateremu želimo, da preživi lep dopust na Hvaru.

Domačini so ob zvokih „vižarja“ Franca Melcherja iz Rožeka posedeli še do poznih večernih ur; starejši od njih pa so obujali davne spomine.

H. St.

„Globaški puebi“ so se veselili uspeha. Žegnanje je dejansko postal vaški praznik.

Globaško žegnanje ponovno uspelo

Čeprav je pred globaškim žegnanjem pliberški „jormak“ in je tako že marsikdo sit praznovanja, se je zadnje nedeljo zbralo veliko ljubiteljev domačega žegnanja. „Globaški puebi“ so kot vsa leta pripravili zanimiv in pester spored. Po slovesni maši in pranganju so se vaščani zbrali pod farno lipo. Tam so mladi in stari zapele domače pesmi. Ansambel Spomin pa je poskrbel za glasbeni okvir. Srečanja pod lipo so se med drugim udeležili predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, župan Albert Sadjak in podžupan Janez Hudl. Ob večernih urah pa so vabili „Globaški puebi“ na koncert domačih pesmi. Obiskovalci so do zadnjega kota napolnili farno dvorano. Večer so popestrili še

Suški oktet, MoPZ Franc Leder-Lesičjak, Folklorna skupina SKD „Globasnica“ in Globaški puebi. Organizatorji pa so se veselili predvsem nastopa MoPZ „Kralj Matjaž“, s katerim obstaja že nekaj let tesno sodelovanje.

Po koncertu je sledila še zabava z ansamblom „Spomin“, ki je navdušila vse prisotne.

Po tej poti se „Globaški puebi“ zahvaljujejo vsem podpornikom in darovalcem, saj so pripomogli, da se je nabral lep dobiček za obnovo Hemine cerkve.

Zahvala velja župniku Petru Stickerju, županu Albertu Sadjaku, podžupanu Janezu Hudlenu, Narodnemu svetu, KKZ, NT, KSOO in Zadrugi market Globasnica.

Globaški strelci so že drugo leto oživel staro šego „Streljanje na žegnanje“. Za sliko Našega tednika so prinesli iz kleti „možnarje“, s katerimi so včasih streljali. Seveda jih pa niso uporabili, saj je to že dolga leta prepovedano.

ČESTITAMO

Predsednik SPD „Trta“ v Žitari vasi, gospod **Mirko Ogris** iz Drabunaž, obhaja te dni svojo 50-letnico. Slavljenca za okroglo obletnico iskreno čestitajo prijatelji in znanci ter pevci in člani SPD „Trta“. Kličejo mu še na mnoga zdrava in srečna leta! Čestitkam se pridružuje tudi EL Žitara vas ter uredništvo NT. V imenu KKZ sta slavljenca čestitali Irena Brežjak in Frida Marketz.

Erika in **Jurij Matiz** iz Vinograda pri Žitari vasi obhajata v teh dneh 50. rojstni dan. Za srečanje z Abrahamom jima iskreno čestitamo!

Društvo upokojencev Podjuna čestita svojim članom **Marji Mochar**, **Ljudmili Sadjak** in **Francu Lipušu** za osebne praznike.

Svojo 60-letnico praznuje v Štebnu pri Globasnici **Marija Močnik**. Mnogo sreče, zadovoljstva in zdravja tudi v bodoče!

Na Rebrci, pri Bučovniku, je slavila svoj god in 77. rojstni dan **Rosa Hribar**. Iskrene čestitke!

Gospa **Rozalija Smrekar** iz Apač obhaja 92. rojstni dan. Da bi bila še naprej zdrava, vesela in zadovoljna! Iskrene čestitke in še

na mnoga leta!

Breznikov **Janez** iz Lobnika, **Janez Štorgel**, obhaja 90-letnico svojega življenja. Iskrene čestitke!

V Strpni vasi, pri Čudeju, praznuje **Marija Ambrož** svoj 79. osebni praznik. Iskrene čestitke in še na mnoga leta!

89. rojstni dan in god slavi **Marija Dovjak**, doma pri Jančecu v Šmarjeti. Pristrčne čestitke!

Dr. Anton Samonig iz Škofič je v preteklih dneh obhajal 60-letnico. Ob tem jubileju vse najboljše in pristrčne čestitke!

Znani plesni učitelj **Gregelj Krištof** iz Dvora je pred kratkim obljubil večno zvestobo svoji izvoljenki **Jasmini Duler** iz Leš pri Šentjakobu. Srečnima zakoncema iskreno čestitamo, številnim čestitkam pa se pridružujejo tudi nekdanji Gregejevi sodelavci iz Mohorjeve.

Ingrid in **Adrijanu Čimžar** se je pred kratkim rodil sinček, ki ga bosta krstila na ime Mihael. Srečnima zakoncema, ki sta pred kratkim stopila pred poročni oltar, želijo vse najboljše domačini z Blata in iz Dvorca pri Hodišah.

Seminar tamburašev iz Loč

Tamburaši iz Loč — kakovostna znamka občine Bekštanj.

Tudi letos so se tamburaši iz Loč odpravili v prvih dneh meseca septembra na seminar ob morje. Že trinajstič po vrsti so porabili zadnje dni počitnic za temeljite vaje na nežnih instrumentih, desetič pa jih je vodila pot v Crikvenico. Seminar, katerega je tudi letos skupina plačala iz lastnih žepov, je trajal deset dni. Mladi instrumentalisti so pod vodstvom učiteljice Erike Wrolich pridno vadili po zajtrku in pred večerjo. Naštudi-

rali so vrsto novih pesmi, katere je za ansambel napisal Aleksander Černut.

Stanovali so po privatnih hišah, hrano pa so dobili v domu Železarne Jesenice. Poleg obveznih vaj pa je bilo seveda dosti časa za kopanje in razvedrilo. Domačinom in številnim gostom so se predstavili s koncertom v Dramalju. Razveseljivo je, da se je letošnjega seminarja udeležilo 24 tamburašev, kar je rekordno število.

Marija Writz praznovala 80-letnico

Slovensko prosvetno društvo „Šteben“ je pred kratkim na Writzovi domačiji proslavilo skupno z domačimi osemdesetletnico Marije Writz. Predsednik Hubert Dumpelnik se je članici društva zahvalil za vse delo, ki ga je opravljala v prid domače kulturne ustvarjalnosti in za dolgoletno članstvo. MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ pa je zaokrožil praznovanje z izbranimi domačimi pesmimi. Tudi podžupan Janez Hudl je slavljenci zaželel vse najboljše.

Čestitkam se pridružujeta tudi uredništvi Globaškega časopisa in Našega tednika.

Kazaze: Letos že druga blagoslovitev podružne cerkve

Letošnja obhajanja vaških žegnanj so bila pri nas vsakokrat izreden dogodek, ker smo po dokončani obnovi blagoslavljali podružne cerkve.

V nedeljo, 1. julija — zavetnik je sv. Urh — je naš župnik Florijan Zergoi slovesno blagoslovil podružno cerkev v Humčah. Dva meseca pozneje, 2. sept., tudi na žegnanje, na angelško nedeljo, pa je prav tako slovesno blagoslovil podružno cerkev na Metlovi. Pri slovesni daritvi, kjer so menjaje peli cerkveni pevci in verniki, se je domači župnik zahvalil z velikim „Bog lonaj“ številnim metlovskim možem in ženam, ki so zavedajoč se, da je cerkva njihova, le-to obnovili ali pomagali pri delu. Celo pleskarski mojster Bruckmayer je pobelil notranjščino brezplačno.

Po bogoslužju je gospod župnik povabil vse navzoče vernike na agapo pred cerkvijo. Vaščani so izpolnili obljubo, da pripravijo razno pecivo in obložene kruhke ter poskrbijo za žejo. Čeprav je bila nedelja „jormaka“, smo radi dlje časa pokramljali in se veselili opravljenega dela.

Cerkve je zelo stara; leta 1940 je pogorela do zidov. Stopili so se tudi trije zvonovi. Njih ostanki pa so morali v vojno za topove. Šele konec vojne so začeli cerkev obnavljati. Lep oltar pa so Metlovčani podedovali od podružne cerkve na Brezi, ki se je morala umakniti kazaški elektrarni. Bog daj tudi spoznanje, da bi radi hodili v cerkev in dobili potrebno milost.

Martin Komar

8. pohod Johana. Gašperja in Lenarta

Čas: v nedeljo, 16. septembra 1990
Zbirališče: ob 7. uri pri Wölfelnu v Lobniku
Prireditelja:
SPD „Zarja“ in SPD „Valentin Polanšek“

Srečanje z ORF v tržni občini Bekštanj

Mirko Bogataj

Koroški radio bo tri dni gostoval v tržni občini Bekštanj (od 14. do 16. septembra). Tam vabi na prireditve, snemanja in oddaje v živo. V ta namen bodo ustanovili tudi poseben poštni urad.

Tako kot imajo Slovenci v koroškem studiu svojo vsakodnevno oddajo, tako bo imela slovenska beseda svoje mesto in težo tudi na tem srečanju koroškega studia ORF v Bekštanju. Takole je tudi v slovenskem jeziku zapisal Mirko Bogataj, vodja slovenskega sporeda, v programskem zvezku.

„NMAU ČRIEZ 'IZARO, nmau čriez gmajnico se bomo srečali, dragi rojaki, da bi v treh dneh obnovili stara poznanstva, sklenili nova in

vaš življenjski utrip posredovali celi Koroški. Žalostnih pesmi sicer ne bomo prepevali, ker za to v Ločah, na Brnci, v Ledincih in v drugih krajih okoli prelepega Baškega jezera danes nimamo razloga. Vendar s tem ni rečeno, da ne bi bili, če bo potrebno, tudi kritični in samokritični. Skupaj bomo pripravili vrsto zanimivih oddaj, ki pa niso glavni cilj našega obiska — čeprav bomo veseli, če boste čimbolj zavzeto sodelovali. Predvsem bomo, ko se bomo še bolj spoznali, eni in drugi — sprožili vrsto novih impulzov, saj naj bi bil slovenski radijski in televizijski spored plod skupnih naprežanj vseh naših rojakov.“

Programske točke, pri katerih bo sožitje dveh narodnih skupin vidno in slšno:

Četrtek, 13. sept. 1990:

Čas: 20.30—22.00 — Dober večer prijatelji. Dvojezičen kulturni večer v kulturnem domu v Ločah. Sodelujejo tudi: Moški zbor „Jepa-Baško jezero“ (vodi Aleš Schuster), mladinska skupina iz Ledinc (vodi Anica Rössmann), tamburaški ansambel iz Loč (vodi Erika Wrolich). Povezujeta: Danica Uršchitz in Fritz Hofmeister.

Sobota, 15. sept. 1990:

Čas: 18.00—19.00 — Od pesmi do pesmi — od srca do srca. Oddaja voščil v kulturnem domu v Ločah. Sodelujejo: Moški zbor „Jepa-Baško jezero“, tamburaški ansambel Loče, mladinska skupina iz Ledinc. Povezujeta Marica Hartmann in Franci Sadolšek.

Bilčovs prizna dvojezičnost

Pozno, a le, je bilčovska občina postavila dvojezične krajevne napise, katere je idejno zasnoval domačin Walter Mischkulnig. Needinost občinskih predstavnikov in pomisleki, da bi dvojezični napisi lahko razburili duhove nekaterih domačinov, ki še danes mislijo, da je samo „daitsch“ lepo, je bil vzrok, da občina napisov ni postavila že pred poletno sezono.

Lepi in oblikovno uspeli krajevni napisi danes izražajo dinamčnost bilčovske občine in so hkrati dokaz, da občinsko predstojništvo tudi javno priznava dvojezičnost.

Prepričani smo, da bodo tudi turisti sprejeli dvojezične krajevne napise, saj je to zanje zagotovilo, da lahko v tej občini spoznajo kulturo dveh narodov.

Janko Pajank, župan (SP):

Dejstvo je, da so mnena, ali naj bi Bistrica postala samostojna občina, deljena. Pri delitvi občin bi nastali problemi zaradi komunalnih ustanov, kot so občinska hiša, ljudska šola, otroški vrtci, gradbeni park itd. Pred leti smo namreč uradili občinsko hišo po današnjih potrebah. Vprašanje je tudi, kaj narediti z zaposlenimi, saj je jasno, da občinska uprava, ki ima naenkrat 2000 prebivalcev manj, ne potrebuje toliko uradnikov. Gospodarsko gledano bi Bistrica pridobila, če bi postala zopet samostojna, v Pliberku pa bi potem imeli v letnem zaključku nekoliko primanjkljaja. Očitek Bistričanov, da je občina bolj skrbela za občinsko središče kot za obrobne regije, deloma drži. Spoznati je namreč treba, da na primer v Šmihelu ne bi bilo smiselno urejati mrtvašnice. Res pa je tudi, da smo v zadnjih letih skušali asfaltirati številne poti v obrobni krajih občine. Torej je tudi ta očitek relativen. Pobudniki iniciative, ki si želi osamosvojitve Bistrice, sedaj domačinom obljublajo, da bodo na Bistrici lahko znižali ceno vode otroškega vrtca. Osebnostno mislim, da so to le prazne obljube.

Politično gledano pa mislim, da bi taka odločitev škodovala tako SPÖ kot tudi EL. Seveda bomo takoj začeli z javnimi zborovanji in potem v roku — to bo verjetno še oktobra — izvedli ljudsko povpraševanje. Jasno je, da bomo vzeli na znanje vsako odločitev, ne glede na to, kakšna bo.

Andrej Wakounig, občinski odbornik EL v Pliberku:

Osamosvojitve bistriške občine v bistvu ne bi prinesla očitnihboljšav za nobeno stranko. Argument, da se pliberška občina ni zavzemala za obrobne regije, deloma drži. Lahko pa rečem, da se je EL od vsega začetka zelo zavzemala prav za te regije. Sam sem od leta 1985 dalje pogosto opozarjal na zapostavljanje obrobni regij. Gospodarske posledice osamosvojitve bistriške občine bi bile, da bi pridobila Bistrica zaradi delovanja tovarne Knecht, Pliberk

pa bi imel v letnem zaključku nekaj primanjkljaja. Obljuba, da bi delali župani častno in ne bi dobivali plače, je seveda neumestna. Osebnostno sem mnena, da je potrebno izpeljati referendum, še pred tem pa ljudi dobro informirati o posledicah. Po referendumu pa bomo sprejeli vsakršen rezultat.

Valentina Kušej, Šmihel:

Prebivalci obrobni regij Pliberka si želimo ponovne samostojnosti bistriške občine. Seveda tudi iz gospodarskega razloga, ker se sedaj obratni davki stekajo v Pliberk, ki pa zapostavlja obrobne kraje. V primeru, da bi nekega dne morala tovarna filtrov Knecht ukiniti proizvodnjo, pa bi bilo stanje seveda spet drugačno. Prednost osamosvojitve bi bila tudi v tem, da ima občinski svet v manjših enotah boljši pregled; tako lahko po bolj objektivnih kriterijih porazdeli sredstva, ki so na razpolago. Gospodarsko gledano bi odcepitev Bistrice bila za Pliberk seveda precejšen udarec. Po politični oceni pa je tako, da z osamosvojitvijo Bistrice slovenska narodna skupnost verjetno ne bi ničesar pridobila, saj je sedaj kar močno zastopana v pliberškem mestnem svetu. Potem se bi ta moč morala porazdeliti na dve občini.

Fric Kumer, mestni svetnik za kmetijstvo v Pliberku (EL):

EL Pliberk je za to, da se prebivalci na javnih zborovanjih seznanijo s posledicami osamosvojitve bistriške občine. Nato naj se izvede referendum. EL bo seveda upoštevala vsakršno odločitev. Mnenja, ali naj bi Bistrica ponovno postala samostojna občina, so deljena. Očitek, da pliberška občina s 6250 prebivalci ni pregledna, je relativen. Če se občinski odborniki resnično zavzemajo za občino, potem ljudi tudi poznajo. Zase lahko trdim, da poznam vsaj dve tretjini vseh prebivalcev. Razen tega da bo potrebna v primeru odcepitve Bistrice vrsta novih komunalnih ustanov, bo po politični oceni moč zastopstva naše narodne skupnosti večja, če ne pride do delitve občine Pliberk.

Obrobne regije se čutijo zapostavljene:

Bo Bistrica nad Pliberkom že leta 1991 spet samostojna občina?

Ena med starimi občinami, ki se bo morda že z začetkom leta 1991 osamosvojila, je Bistrica nad Pliberkom. Za uvedbo takega postopka je bilo potrebnih 5 % podpisov prebivalcev; doseženih pa je bilo nad 30 %. Torej bo v kratkem prišlo do javnih zborov; že meseca oktobra pa bo verjetno občina Pliberk izpeljala ljudsko povpraševanje, pri katerem se bodo občani lahko izrekli „za“ ali „proti“ ponovni samostojnosti bistriške občine.

Kot glavni argument navajajo zagovorniki osamosvojitve bistriške občine, da mestni svet Pliberk doslej ni dovolj dobro zastopal obrobni regij, kot je na primer Bistrica. Nadalje se nekateri Bistričani zgražajo, ker pliberška občina Bistrici niti ne vrne davkov, ki jih dobi od tod. Predvsem gre tu za velike vsote, namreč

deset mandatov ima ÖVP, devet SPÖ, sedem EL in FPÖ enega.

Kaj menijo o morebitni osamosvojitvi bistriške občine, smo povprašali domačine in zastopnike političnih strank v občini.

Heidi Stingler

nad 4 mio. šil. letno, kar da tovarna filtrov Knecht iz Šmihela pliberški občini v obliki obratnega davka.

Strokovnjaki deželne vlade so že izdelali študijo, v kateri so prišli do rezultata, da bi bistriška občina zaključila letni proračun s presežkom, v pliberški občini pa bi bilo pri letnem proračunu nekoliko primanjkljaja.

V primeru osamosvojitve občine Bistrica bo seveda treba rešiti vprašanje ljudske šole in otroškega vrtca. Nadalje bo potrebno na Bistrici poskrbeti za občinski urad, gradbeni park, itd.

Mnenja, ali naj bi Bistrica postala samostojna občina, so med domačini seveda deljena. Tako se je organizirala v Gonovec ljudska iniciativa, ki se je zavzela, da bi Bistrica ostala priključena Pliberku. Sedaj namreč nekaj otrok iz Gonovec hodi v ljudsko šolo v Pliberk, po delitvi občine pa bi otroci morali hoditi v šolo na Bistrico.

Politično gledano osamosvojitve bistriške občine tako za EL kot tudi za SPÖ verjetno ne bi bila pozitivna. Medtem ko ima EL sedaj v pliberškem mestnem svetu dva referata — referat za kmetijstvo in za varstvo okolja —, bi po vsej verjetnosti enega od teh izgubila. Trenutno je pliberški mestni svet sestavljen takole:

V nedeljo, 16. 9. 1990: Rozalsko žegnanje

Domači gostilničarji in obrtniki Vas prisrčno vabijo na tradicionalno Rozalsko žegnanje

Rozina in Albert
SMREČNIK
gostilna
ŠOŠTAR

Alojz in Lenka
GREGORIČ
gostišče
JUENNA

ERNST WÖLBL
mesarija

MANFRED GREINER
pekarna

ŠTEFAN STEFITZ
mesarija

ZADRUGA MARKET
Globasnica

Postregli Vam bodo z izbranimi jedmi in osvežujočo pijačo.

V začetku šolskega leta dobite šolske potrebščine po izredno nizkih cenah v knjigarni

MOHORJEVA
Viktringer Ring 26, 9020 Celovec

Zbirnik za liste
Ringmappe
A4, namesto 37,50
zdej **24,50**
A5, namesto 24,50
zdej **14,50**

Beležni blok
Kollegeblock
A4, namesto 38,50 zdej **27,50**
Barvni svinčniki JOLLY
12 barvnikov
namesto 78,— zdej **48,—**

Ponudbe veljajo od 14. do 28. septembra 1990!

Pri nakupu Vas čaka PRIJETNO PRESENEČENJE!

Eine zweisprachige Veranstaltung in Südkärnten
Dvojezična prireditev na južnem Koroškem

Zanimiva prireditev

EINLADUNG

zum Fest

Drevesa prijateljstva
Bäume der Freundschaft

V nedeljo, 23. septembra, ob 15. uri, vabita Christian Rauper (Jägerbataillon 25) in Max Wernig na sajenje „dreves prijateljstva“ na tako imenovani Kroschlhof — pri

kapeli sv. Ane. Deželni glavar bo boter lipi, dr. Matevž Grilc hrastu, celovski župan dr. Leopold Guggenberger turškemu leščevju (türkische Bauamhasel) in dr. Michael Außerwinkler smreki.

Povezovalne besede bosta spregovorila župnik v Šmarjeti v Rožu Ivan Olip ter pater dr. Emanuel Login (višji vojaški kurat). Celotna prireditev se bo odvijala pod geslom „... v spominskem letu 1990: 70 let plebiscita“.

Za ROZALSKO ŽEGNANJE se oglasite pri
ŠTEKLU
v Globasnici
NA KOŠILO!

Ob priliki Rozalskega žegnanja obiščite tudi
OBCINSKI MUZEJ
v Globasnici.
Odprto od 9.—12. ure in od 13.—17. ure.

Mladina

nt

naš tednik

Številka 3 — Letnik 1

Petek, 14. sept. 1990

Avtorji v tej številki

Tanja Druml, Benjamin Popotnig, Christina Toth, Marko Fern, Martina Kunčič, Roman Till, Lucia Gotthardt, Nikolaj Oraže, Barbara Weiss, Mirjam Sitter, Danijela Pečnik, Walter Rus, Emanuel Hudl, Marjeta Hočevar, Carmen Loibnegger, Veronika Boschitz, Marko Pečnik, Danijela Pečnik, Toni Boschitz in Tatjana Kramer.

Čas počitnic je minil.

**Nekateri so počitnice izrabili
za izpopolnjevanje v slovenščini**

Koraki v novo šolsko leto

Slika na tej strani je počitniška in priča o jezikovnih počitnicah v Novem mestu. To je letos že drugič priredila Krščanska kulturna zveza. Zgovoren rezultat teh jezikovnih počitnic, na katerih so se otroci izpopolnjevali v znanju slovenščine, je bilo tudi dvaindvajsetstransko glasilo. Z dovoljenjem Krščanske kulturne zveze najdete v tej številki Mladega NT izvolečke iz tega časopisa. Tako so besede, ki so jih pisali otroci na teh jezikovnih počitnicah, dostopne tudi Vam, dragi bralci Mladega NT.

KOMENTAR

Piše Traudi Tolmaier

O jezikovnih počitnicah sem že lani slišala veliko dobrega. Zato sem z veseljem sprejela ponudbo, da se lahko kot spremljevalka udeležim letošnjih počitnic. Začutila sem odgovornost, ki me bo čakala kot spremljevalko v Novem mestu, kajti starši so že doma z mano navezovali stike in me prosili, da njihove otroke potolažim v primeru domotožja.

Ko je prišel dan odhoda, sem se kar malo s strahom in z mešanimi občutki odpeljala v Novo mesto. Že po prvem dnevu se je izkazalo, da imajo počitnice dobro zastavljene smotre in jasen cilj in da jih je nujno potrebno ohraniti.

Velik napredek jezikovnega znanja

Videla sem velik napredek jezikovnega znanja pri otrocih, čemur pa se ne čudim, saj so se pedagoško vodstvo in pedagogi skupno z našimi pedagogi zelo potrudili, pripravili odlični učni program in ga tudi dobro izpeljali.

Otroci pa se niso počutili dobro le v šoli, temveč tudi pri družinah. Vem, da je težko motivirati in vzgajati otroka, ki pride prvič k drugi družini in v drugo okolje.

Prepričana sem, da jim bodo ostali nepozabni spomini in da bodo tudi z letošnjih počitnic ohranili prijateljske vezi.

Priznam, da sem kot spremljevalka tudi sama poglobila jezikovno znanje, se srečala s slovensko kulturo ter spoznala veliko prijaznih in gostoljubnih ljudi.

Ob koncu bi se rada v imenu Krščanske kulturne zveze zahvalila pedagoškemu vodstvu, učiteljicam, mentorjem, staršem in vsem, ki so tudi letos omogočili jezikovne počitnice v Novem mestu.

Sem drugič v Novem mestu. Lani sem bila tukaj sama. Letos je z mano sestra Sonja. Obe stanujeva pri isti družini. Letos mi je bolj všeč kakor lani. Več govorim. Mislim, da bom drugo leto spet prišla. Sama in samo za en teden.

Tanja Druml

Ko sem prišel v Novo mesto, sem slovensko razumel zelo malo. Stanujem pri Juretu, ki ima sestro Jerico. Opoldne gremo na kosilo v hotel Metropol. Popoldne igramo športne igre. V šoli sem se naučil že veliko besed. Slovenščina je težka. Moja mama in oče znata dobro slovensko, zato se je bom tudi jaz učil.

Benjamin Popotnjak

Med vsemi Korošci, ki smo v Novem mestu, sem najmlajša in tudi najmanjša.

Prvi teden sem imela hudo domotožje in sem pogosto jokala. Kmalu pa sem se privadila. Večkrat se peljemo kam z avtom. V nedeljo smo šli k Renatini babici na kmetijo. Ima krave, zajčke, kokoši in muco, s katero smo se Renata, njena sestra Tanja in jaz igrale. Domov smo se vrnili zvečer. Čas mi hitro mineva. Domov bom šla z lepimi spomini na Novo mesto in mislim, da se bom še kdaj vrnila.

Christina Toth

Vslovenščini nisem zelo dober. Hude težave mi delajo spisi in šolske naloge. Zaradi tega mi je oče predlagal, naj grem v Novo mesto na jezikovne počitnice.

Ob začetku sem se bal, da ne bom dobil prijateljev in sem se zato večkrat kregal z očetom. Ko je prišel zadnji dan pred odho-

dom v Novo mesto, sem se opogumil.

Ko smo prišli k družini, kjer stanujem, sem bil prijetno presenečen. Družina je zelo prijazna in tudi v okolju se z vsemi, razen z nekaj izjemami, dobro razumem. Upam pa, da se bom tukaj kaj naučil in da mi bo šlo potem v šoli pri slovenščini bolje.

Pravzaprav se nisem jaz odločil za jezikovne počitnice, temveč moji starši. No, zdaj sem tu in

VTISI udeležencev

jezikovnih počitnic v Novem mestu

rad bi se naučil slovenskega jezika.

Marko Ferm

Lani sem bila v Novem mestu, kjer sem obiskovala jezikovne počitnice. Zelo mi je ugajalo. Stanovala sem na Dolnjih Kamencih, pri Kramerjevih. Zelo dobro sem se razumela z Natalijo. Še predno so ti trije tedni minili, sem se odločila, da prihodnje leto spet pridem v Novo mesto. Prišla pa sem tudi zato, da bom med počitnicami vadila slovenski jezik. Tudi moja mati in sestra sta mi priporočili,

Emanuel Tolmajer je bil najmlajši udeleženelec in vedno tudi v središču pozornosti.

Kar prehitro je minilo teh dvajset dni. Kaj sem delal? S prijateljem sva šla jahat na Strugo pri Otočcu. Doma hodim k sosedu in ta šport mi je najljubši.

Pri sorodnikih v Mrzli Luži smo balinali, vendar smo bili kar enako močni, zato ni bilo zmagovalca. Smo se pa zabavali.

Moj gostitelj Miha je zelo prijazen fant. Obljubil je, da nas bodo obiskali, ko bodo avgusta krenili v Avstrijo. Že sedaj se veselim, saj ga bom pogrešal.

Marko

Všoli so povedali o jezikovnih počitnicah, pa je mama rekla, da pojdeva tudi midva z Markom. Meni je tukaj lepo, pri sorodnikih v Gabrju smo gledali

Zelo veliko smo hodili „po svetu“: otok Krk, Vrba in Doslovčev, kovanje v Blejskem jezeru, Vintgar. Postojna — jaz sem videla, da imajo vsi kapniki podobe živali.

Drugo leto bom še prišla, saj si bova s Katjo imeli toliko povedati, ker v pisma ne bo šlo vse.

Tudi stanovati želim pri njih, saj je gospa super, oče pa tako smešen.

Tatjana

Tukaj je lepo! Rada prihajam k pouku slovenskega jezika. Učimo se novih besed in se veliko pogovarjamo. Stanujem pri Editi Musič v bloku. Ima brata Davida.

Popoldne igramo karte, igre na

naj se udeležim jezikovnih počitnic. Rada sem šla, ker vem, kako prijetno je bilo lani.

Martina Kunčič

Doma sem v Celovcu. Moj oče zna dobro slovensko. Tudi mene uči. Sedaj bom šel na Slovensko gimnazijo. V Novo mesto sem prišel, da bi se bolj naučil govoriti slovensko. Stanujem pri Tomažu Zupančiču. Sva že dobra prijatelja. Igrava se z avtomobili, gledava TV in najraje pa igrava igrice „Uno“. Tukaj mi je zelo všeč, zato bom še prišel na počitnice.

Roman Till

televizijo Avstrije, II. program. Moja prijateljica je Vladka in z njo se krasno razumeva. Povabila sem jo k nam, a žal še nima potnega lista. Če bom prišla naslednje leto, bi želela stanovati pri isti družini, ker sem se tam počutila kot doma. Dolgčas mi je bilo le prve dni.

Daniela

Moja prijateljica Katja je toliko stara kot jaz in se krasno razumeva. Največ časa preživiva v bazenu na vrtu, kamor pridejo tudi okoliški otroci, tako da smeha ne manjka.

računalniku, kopali pa smo se tudi v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah ter na Kolpi.

Najraje grem v Šmarješke Toplice. Počitnice v Novem mestu bodo hitro minile, z Edito pa bova ostali še naprej prijateljici. Želim, da me tudi ona kdaj obišče.

Mirjam Sitter

Zelo rad imam nogomet in s prijateljem sva brž sestavila nogometno ekipo.

Veliko smo se igrali v gozdu, ker stoji hiša blizu gozda.

Toni

● Carmen

pravi, da je pri njih najlepše poleti, ko lahko uživaš na Hodiškem jezeru, ki je čisto in toplo. Lahko pa si sposodiš tudi čoln. Če pa želite videti živalski vrt, v katerem se nevarne živali prosto sprehajajo, pridite v Rosekum! Ne bo vam žal!

● Kaj me moti v Šentjakobu

Živim v Šentjakobu, v šolo pa hodim v Celovec. Šentjakob je bil pred nekaj leti večinoma slovenski kraj. Prej smo v ljudski šoli skoraj vedno govorili slovensko, a če zdaj srečam koga od mojih prijateljev, le redko kdo še govori slovensko.

Moti me, da ljudje znajo slovenski jezik, pa ga ne govorijo. Slovensko govorijo v glavnem še stari ljudje. Stranka FPÖ, ki je podobna nemški nacistični stranki, je v Šentjakobu še posebej močna.

Naš kraj se vse bolj ponemčuje.

Marko Ferm

Kako je pri nas

● Štehanje – ljudski običaj v mojem kraju

Vsako leto imamo v ziljskih vaseh lep slovenski običaj – štehanje. Mnogi menijo, da je to najlepši običaj, kar jih imamo Slovenci.

V nedeljo zjutraj se v cerkvi zberejo fantje in dekleta. Oblečeni so v ziljsko narodno nošo. V cerkvi je sv. maša, pri kateri župnik blagoslovi vino. Po žegnanju gredo domov in jedo „čisovo župo“ – to je kislja juha, katero skuhamo samo na žegnanje.

Po kosilu se začne tekmovanje. Fantje so na konjih in poskušajo z železno palico razbiti sod, ki je pritrjen na drogu. Komur se to posreči, zapleše z najlepšim dekletom in tako otvori „raj pod lipo“ – ljudski ples. Lucia Gotthardt

● Najlepši predeli Dunaja

Dunaj je zelo veliko mesto. Njegove znamenitosti si hodijo ogledovat ljudje z vsega sveta. Toda jaz imam najraje naravo. Zato sta mi najbolj všeč Zeleni Prater in Dunajski gozd. Tu se Dunajčani sprehajamo in nabiramo svež zrak za cel teden. Če imamo srečo, v gozdu srečamo celo divjo svinjo. Ko si nabere dovolj svežega zraka, se peljemo domov in se veselimo naslednjega konca tedna v naravi, brez hrupa in prahu. B. Weiss

● Radiše

Jaz sem doma na Radišah, ki ležijo 10 km od Celovca. Z Radiš imamo čudovit razgled na Podjuno, Rož, Karavanke. Fara Radiše obsega osem vasi. Pri nas je najlepše za novo leto. Takrat pojemo novoletno pesem. Ponekod se kdo od pevcev preobleče v starčka. Predstavlja staro leto in za roko vodi dečka, ki predstavlja novo. Nikolaj Oraž

Naš izlet na Gorjance je bil lep

Otroci, ki smo na jezikovnih počitnicah v Sloveniji v Novem mestu, smo se z avtobusom 19. 7. 90 odpeljali na izlet.

Z avtobusom smo se peljali po vijugasti, ozki, gozdni in makadamski cesti na Miklavž, ki je 1000 m visoko. Tu smo se igrali. Pri igri „tep-

Izleti,

voda, sonce, spomini . . .

ček“ smo imeli največ zabave, ker so bile „kazni“ tako smešne, na primer: pocukaj gospo Traudi za lase, teci pet krogov okrog drevesa, ponovi stavek, v slovenščini seveda . . .

Jaz pa sem morala vprašati učiteljice, ali imajo morda kozarec vina. Medtem ko smo se igrali, sta dve gospe pripravljali in pekli jedi na žaru. Jedli smo tudi paradiznik, kumarice in čebulo. Za pijačo pa sta bila cola in sok. Za konec smo se posladkali z orehovo potico.

Po kosilu smo se igrali in čakali avtobus. Nekaj pa jih je šlo avtobusu na-proti — peš seveda.

Ob vrnitvi je bil avtobus poln smeha.

Danijela Pečnik

Rada bi šla v jamo pri izviru Krke, a žal nismo imeli s seboj baterije; notri je bilo zelo temno.

Tatjana

*

Vsem nam je bila všeč torta, sladica, na Dvoru, kjer smo imeli kosilo.

Veronika

*

V Jurčičevi rojstni hiši na Muljavi sem videla veliko starih predmetov.

Danijela

*

Na avtobusu in na Muljavi so nas snemali za avstrijsko televizijo. Starši bodo to posneli in bomo tudi mi videli, kako je bilo.

Marko

*

Z Dejanom, pri katerem stanujem, sva se večkrat kovala v Šmar-

jeških Toplicah. Tam je zelo lepo. V nedeljo je bilo veliko kopalcev. Skakala sva v vodo na glavo in se potapljala. Jedla sva sendviče in sladoled. Domov smo šli pozno popoldne. Zvečer sva gledala na televiziji Igre brez meja. Pri Dejanu imam svojo sobo, zato se dobro počutim. Upam, da mi bo pridobljeno znanje slovenščine v šoli koristilo. Z Dejanom si bova tudi telefonirala.

Walter Rus

*

Z Jernejem smo bili na Veliki planini. Šli smo v petek. Kosilo smo si pripravili sami na ognju. Bilo je zelo lepo in prijetno. Videli smo pastirske kočice. Pri pastirjih smo dobili sir,

mleko, maslo in skuto. V nedeljo smo se vrnili v dolino z gondolo.

Emanuel Hudl

*

Oče mojega gostitelja je lovec. V nedeljo popoldan sem odšla z njim na lov. S seboj sva vzela lovske potrebščine in se odpeljala v gozd.

Potem sva splezala na prežo. Nekaj časa sva tiho sedela in opazovala naravo. Kmalu sta iz gozda prišli dve srni in se pasli na travi. Čez nekaj časa so prišle še tri. Opazovala sem jih skozi daljnogled.

Lovec mi je povedal, koliko so stare. Srne so se kmalu najedle trave in odšle nazaj v gozd.

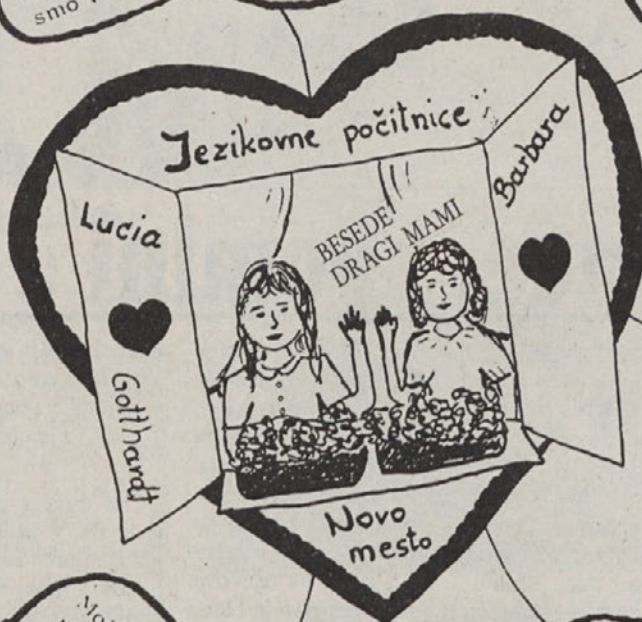
Tudi midva sva splezala s preže in se odpeljala domov. *Marjeta Hočevar*

Ime ji je Mathilde. Je dobrega srca. Če smo bolni, za nas lepo skrbi. Tudi kadar jo razjemo, se ne krega preveč.
Moja mami ima veliko prijateljic in z njimi pije kavico. Tudi s sosedi in z rada pogovarja. Vesela je, kadar se rada skupaj in se smejimo.

Carmen Loibnegger

Moji mami je ime Amalia. Ima dolge, svetle lase in je srednje postave. Rada je lepo oblečena, vendar nima veliko denarja. V gledališče ne hodi, ker nima časa in ima vedno veliko dela. Zelo rada pije kavico. Z-nami se rada igra, zelo rada pa se smeje.

Veronika Boschitz

Moja mami je stara in vesela. Nikoli je ena hujškinja. Tudi ima slabe reči. Njena ročična dela so zelo lepa.

Marko Lečnik

Moji mami je ime Dorothea. Je srednje postave, ne debela, ne suha. Rada se smeje. Če sem bolna, jo skrbi. Prinaša mi zdravila in me poboža, kadar grem spat. Ko ozdravim, je tudi ona vesela. Rada ji pomagam. Ob večerih rada bere. Ima veliko prijateljic. Kadar jo uzalim, mi hitro oprostí.

Tatjana Kramer

Mamica je stara 34 let. Ima temne lase, oči pa so rjave. Je gospodinja. Sedaj, ko hodi Štefan v šolo, se je vpisala na univerzo in pridno študira. Za nas lepo skrbi, mi pa jo imamo zelo radi. Lahko ji zaupam vse svoje skrbi.

Danijela Pečnik

Moja mami ima modre oči. Ima me zelo rada. Kličem jo mami. Rada bere in tudi pleše. Če imam težave, najprej potožim mami, šele nato iščem pomoč pri očetu.

Toni Boschitz

Vrstniki-gostitelji, starši-gostitelji

Zvečer nisva hoteli zatisniti oči, ker sva se bali, da bo prehitro minilo 20 dni.

*

Moj vrstnik se pri jedi zelo lepo obnaša. Rad pomaga pri manjših opravilih in je zelo vluuden fant.

*

S Kristino se imenitno razumem, ker se rada smeje, vse razume in ima rada palačinke.

*

Prijetno smo se zaba-

vali ob skupnih interesih. Sem tako smešna, da se mi je Karmen vedno smejala.

*

Z Lucijo sva večkrat risali, naredili sva tudi risarski plakat. Enkrat sva šli v kino in presenetilo me je njeno odlično znanje slovenščine, saj je

ampak tudi nadomestilo za starše.

*

Veliko truda, besed in izzivanj je potrebnih, da pripravimo našo gostjo h pogovoru. Imamo pa občutek, da v zadnjem tednu bistveno več razume in zna.

*

Veliko je pridobil v

Naš otrok je navdušen nad to vrsto počitnic in si jih še želi.

*

Naša naloga letos ni bila zahtevna, saj gostimo Emanuela že drugo leto. Zelo hitro in sproščeno se je vključil v utrip naše družine. Opazili smo bistven napredek v izražanju in

Ob knjigah

V ponedeljek, 23. julija, smo bili v študijski knjižnici. Najprej smo si ogledali slike pomembnih Slovencev, ki so živeli in delali na Dolenjskem. Nataša Petrov nam je predstavila razvoj knjige od prvih začetkov do tiskane knjige. Najbolj mi je ostala v spominu velika Biblija, ki so jo natisnili s pomočjo strokovnjakov iz Nemčije, Avstrije, Švice in Nizozemske. Ob tej veliki Bibliji so se nam zdele miniaturne izdaje knjig še manjše. Ogled je bil poučen.

Christina Weiss

podnapiše skoraj gladkobrala in razlaganje med filmom ni bilo potrebno. Nasplošno sva se imeli super.

*

V trenutkih hudega domotožja smo poskušali biti ne le gostitelji,

igri z vrstniki, s katerimi je hitreje našel stik kot z nami odraslimi.

*

Želimo — mi in ona — da naslednje leto pride zopet k nam na jezikovne počitnice.

*

besednem zakladu.

*

Predlagam, da v bodoče starši otrok navadejo nekaj osnovnih navad ali značilnosti svojih otrok, da bi se izognili začetnim težavam spoznavanja.

Dveletni **Rafael Blažej** iz Suhe pri Šmihelu je tudi bil med obiskovalci letošnjega pliberškega jormaka. To ne bi bilo nič posebnega, če pri sebi ne bi imel kitare, ki daje slutiti o bodočnosti malega Rafaela. Morebiti bo kdaj postal znan glasbenik. V Pliberku pa bodo govorili, da se je njegova kariera začela na Pliberškem jormaku, kot prvi pa ga je javnosti predstavil Mladi NT. Foto: Fera

Drago uredništvo!

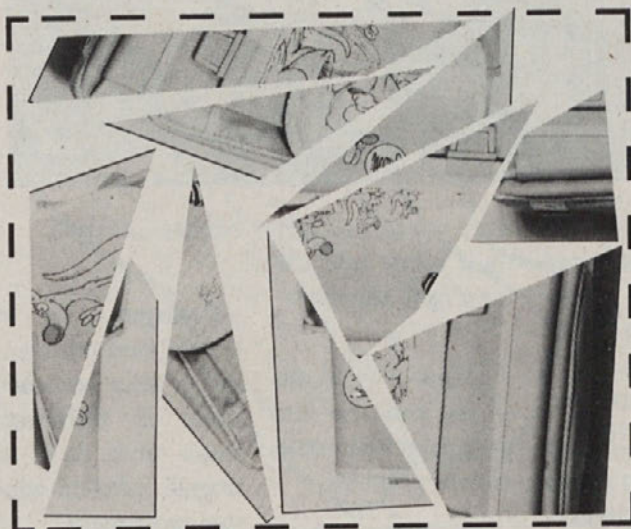
Najprej se vam lepo zahvaljujem za poslano knjigico s pesmicami, nad katero sem bila zelo presenečena in vesela, da sem bila izžrebana pri nagradi. Oglašam se Vam s pesmico.

Naša muca Miša

Naša muca Miša
ima pa mlade tri,
ker so vsi še majhni,
jih Miša še doji.

Jaz vedno hodim k njim v klet,
vsako popoldne grem k njim
malo posedet,
z njimi se rada igram,
in jih tudi pocrkļjam. Tina Tarman

Naslednji bralci Mladega NT prejmejo za pravilno rešitev v pretekli številki Mladega NT knjigi ČINČEK IN ČOPKA (Valentin Polanšek) in ODENKI RAZBOLELE RESNIČNOSTI (Franc Merkač): Nadja Žele, Boris Gallob, Marko Gallob, Mario Pitschek, Roman Oraže, Rudolf Kontschitsch, Verena Igerc, Christina Ratschnig, Christian Triessnig, Gabriela Kersche, Mirjam Igerc, Izidor Furjan, Florijan Logar, Claudia Daniel, Daniel Perč, Maria Wautsche, Andrea Roblek, Bojana Wutte, Marta Gotthardt, Danijela, Andreja in Lucija Petek. Čestitamo!

Kaj je to?

- hiša
 šolska torba
 nahrbtnik

Pravilno rešitev pošljite na Mladi NT, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt/Celovec

Nagrade Mohorjeve knjigarne v Celovcu

1. nagrada: šolska torba
2. nagrada: Jolly-barvice
3. nagrada: knjiga
Otroci radi beremo
(Irena Žele-Michael Vrbinc)

Zgodovinska resnica o dogodkih pred plebiscitom v Št. Štefanu v Ziljski dolini 24. 11. 1918

1920 — Koroški plebiscit 1990

Podpisani dr. Julij Felacher, ki sem se tedaj osebno udeleževal dogajanj v Št. Štefanu, ugotavljam:

1. slovenski dolgoletni župan slovenske občine Št. Štefan Peter Urbanec je skupaj s Slovenci — domačini sklical za 24. november 1918 širši sestanek domačega prebivalstva v občini, ki naj bi bil v njegovi gostilni, po domače pri Korparju, v Št. Štefanu. Ustanovili naj bi Narodni svet za občino Št. Štefan in proglasili naj bi priključitev občine k Jugoslaviji.

2. domači župnik Anton Pelnarž je na prošnjo slovenskih domačinov in župana Petra Urbanca v nedeljo pred tem, 14. novembra, oznanil v cerkvi pri maši, da bo 24. novembra zborovanje v Korparjevi gostilni, kjer bi naj ustanovili Narodni svet za občino Št. Štefan;

3. narodni svet za občino Brdo je prejel od pripravljalnega odbora v Št. Štefanu vabilo, da pošlje na zborovanje svoje delegate. Za delegate so določili: Ulrika Maliča, Mihaela Petriča, Josipa Ravterja in podpisanega Julija Felaherja. V imenu bodočega Narodnega sveta v Blačah, katerega ustanovitev so že pripravljali, so kot delegate v Št. Štefan poslali: Ludvika Grafenauerja, Bartla Mörtila, Jerneja Limpla in Zdravka Grafenauerja. Neresnično je torej, da bi te poslali slovenski duhovniki in kaplani, da izropajo v Št. Štefan občinsko blagajno;

4. ni res, da bi naštetih imeli pri sebi revolverje ali kakršnokoli drugo orožje, zato je tudi izključeno, da bi kdo od njih streljal z revolverjem. Vsi, tedaj zbrani v Korparjevi gostilni, so bili neoboroženi;

5. od župana Petra Urbanca nihče ni zahteval ključev od občinske pisarne in tudi nihče ni bil v občinski pisarni. Docela izmišljena in neresnična je trditev, da bi se slovenski fantje z županom zaklenili v občinsko pisarno, preštevili denar v občinski blagajni, si ga prisvojili ter ga nato pri odhodu iz gostilne položili na gostilniško mizo. Tudi ni res, da bi metali uradne spise v občinski pisarni po tleh, ali jih zažigali. Izmišljeno je tudi, da je eden od teh fantov zbil tablo z nemškimi napisom „Gemeindeamt“ s poslopja, v katerem je bila občinska pisarna;

6. noben uniformirani nadporočnik ni nastopil v Korparjevi gostilni in je neresnična trditev, da je to bil nadporočnik Steiner (ta priimek uporablja Perkonig v romanu „Patrioten“ kot psevdonim za nadporočnika Hansa Steinacherja). Steinacher namreč tedaj sploh ni bil v Št. Štefanu in ne v Ziljski dolini;

7. napadalci in razgrajaci na Slovence so bili pretežno tujci, ki so nasilno preprečili zborovanje mirnih slovenskih domačinov 24. novembra 1918 v Št. Štefanu. Med

Julij Felacher, domačin iz Melvič v Ziljski dolini in hkrati tudi eden od tedanjih slovenskih koroških novinarjev, je zapisal v zborniku Koroški plebiscit tudi naslednje vrstice o predplebiscitnih dogodkih v tedaj popolnoma slovenski občini Št. Štefan v Ziljski dolini. Natančneje, opraviti imamo z dogajanjem 24. 11. 1918. Naslednje vrstice objavljamo zaradi nezgodovinskih trditev tedanjih koroških časopisov, pisatelja Josefa Friedricha Perkoniga (roman Patrioten), zgodovinarja Martina Wutteja (knjiga „Kärntner Freiheitskampf“), Hansa Steinacherja (knjiga Sieg in deutscher Nacht). Julij Felacher s svojim zapisom v zborniku Koroški plebiscit opisuje takratni politični utrip v mesecih pred koroškim plebiscitom.

phom Friedrichom Perkonigom v vinski kleti Longo, na Novem trgu v Celovcu, sem ga mimogrede opozoril na nekaj neresničnosti, ki jih je napisal o dogodkih v Št. Štefanu v svojem romanu „Patrioten“; pri tem sem še posebej omenjal dogodek v občinski pisarni, izropanje občinske blagajne ter krivično karakterizacijo župana Petra Urbanca. Odvrnil mi je: „Obžalujem, toda dobil sem tak opis in poročilo o dogodkih v Št. Štefanu, ki mi je služil za podlago za moje pisanje.“ To izkrivljeno poročilo je sestavil omenjeni nadučitelj Valentin Raunig, ki si je na lepem izmislil taka huda dejstva, da je laže kril vdor tujcev v Št. Štefan in nasilni napad na mirno slovensko prebivalstvo; uglednega slovenskega župana Petra Urbanca pa je v tem poročilu opisal kot pokvarjenega in neznačajnega človeka samo zato, ker je bil zaveden Slovenec. Pripominjam, da je bil Peter Urbanec nepretgoma, 21 let, izvoljeni župan občine Št. Štefan; izvolili so ga Slovenci. Rojen je bil leta 1865. Pred njim je bil dolga leta slovenski župan občine Št. Štefan njegov oče Jakob Urbanec, ki je bil istočasno odbornik podružnice Sv. Cirila in Metoda v Št. Štefanu.

24. novembra 1918 pa ga je drhal tujcev poniževala in zaklenila v svinjak ter odstavila kot župana; vzlic temu so ga pri poznejših občinskih volitvah izvolili na slovenski listi v občinski odbor. 29. 6. 1918 so župana Petra Urbanca avstrijske oblasti odlikovale z vojnim križcem.

Primoran sem omeniti, da je bil nadučitelj Raunig funkcionar nemške hranilnice in posojilnice v Št. Štefanu in da je poneveril večjo vsoto denarja. Ko je revizija odkrila to poneverbo, je zbežal iz Št. Štefana v Celovec in si v Trnji vesi prerezal žile. Deželno sodišče v Celovcu ga je obsodilo na več let zapora, ki jih je presedel.

Isti Valentin Raunig je organiziral tudi napad na jugoslovanske orožnike, ki so po 24. novembru 1918 prevzeli orožniško postajo v Št. Štefanu; vzpostavil jo je orožniški nadporočnik Mehle. Zaradi malostevilnega moštva pa so morali decembra 1918 postajo opustiti.

Iz zbornika KOROŠKI PLEBISCIT. Razprave in članki. Slovenska matica 1970. Uredili Janko Pleterski, Lojze Ude in Tone Zorn. Avtorji: Fran Zwitter, Janko Pleterski, Lojze Ude, Julij Felacher, Tone Zorn, Bogo Grafenauer, Ivan Tomšič in Drago Druškovič. Zbornik lahko kupite v Mohorjevi knjigarni v Celovcu. Cena: šil. 220,—

Koroški Slovenci!

Ljudsko glasovanje ni boj med nami in Nemci, kakor lažejo plačani krajski agitatorji.

**Naša špraha, naša čela, naša vera,
vse naše pravice**

se nam že po mirovni pogodbi zagotovljene.

Pri plebiscitu gre le za to, ali bo po želji ljubljanskih koritarjev

naša domovina raztrgana,

ki je bila že več kot taviend let skupaj, **ali ne!**

Torej vsak in vsaka od nas Slovencev in Slovenk, ki voli za republike Avstrijo,

ni noben Judež.

Judeži so le eni krajski advokati, ki so svoj lasten red prodali krivovernim Srbom.

Dobri Slovenci, kakor monsijore Podgorc, župnika Felvig in Krizaj so na naši strani!

Na naši strani je prevladajoča večina vseh Korošcev.

Na naši strani je prava svoboda,

pri Jugoslovanih pa srbsko hlapčevanje!

Na naši strani je mir,

pri Jugoslovanih pa vojskal

Na naši strani je Celovec in je Beljak,

čez Karavanke ne bomo hodili!

Na naši strani ne poznamo štelung,

pri Jugoslovanih bi morali ajnrukat za srbskega,

kralja Petra!

Na naši strani vlada ljudstvo v svoji celoti,

pri Jugoslovanih nekaj velikoglavcev — ljudstvo pa je brezpravno!

Koroški knezoškof je z ostrimi besedami obsedil delovanje hujkačev — farjev in posebno generalvikara v Doberlvasi.

In zato obsedimo tudi mi vse to nesramno, brezstidno hujskarje!

Stadi se našemu škofu in studij se nam!

Slovenski Korošci volimo vsi, možje in ženske

zeleno!

njimi so bili trije ali štirje uniformirani bivši avstrijski vojaki, ki so bili oboroženi. Napad je organiziral in tujce privabil v Št. Štefan nadučitelj Valentin Raunig iz Št. Štefana, ki pa sam ni bil domačin. Doma je bil v Glinjah. Narednik Zwick (Cvik), ki je razen nekega Paulitscha in Ru-

dolfa Waschitscha najbolj divjal kot vodja napadalne drhali, je bil nečak nadučitelja Rauniga in ni bil domačin. Bil je namreč še v vojaški uniformi in nosil vojaške oznake avstrijskega narednika. Tudi Paulitsch je bil tujec. Ko sem se po letu 1950 srečal s pisateljem Jose-

Jubilejni, deseti slikarski teden v Svečah

Umetniki so ustvarili košček Evrope

Letos so se v Svečah, vasi v Rožu, zbrali slikarji iz Slovenije, Italije in Avstrije že desetič. To pomeni deset let skupnega praznovanja, skupnega proslavljanja, skupnega umetniškega ustvarjanja in deset let ustvarjanja Evrope v malem. V Svečah vseh deset let niso ustvarjali le umetniki, ampak so z njimi soustvarjali tudi domačini. Sodoživljanje nastajanja umetniškega dela je marsikateremu izostrilo pogled tudi na abstraktno umetnost. Tako so mnogi tudi v abstraktnih delih prvič zagledali umetniško sporočilo. Da različni jeziki niso prav nobena ovira, če obstaja želja po sporazumevanju in priznavanju človeka druge narodnosti, je sedem umetnikov iz treh držav dokazalo v Svečah tudi letos.

Na zaključni prireditvi desetega slikarskega tedna v Svečah je presenečala predvsem mnogoštevilna udeležba. Presenečali pa so tudi nekateri umetniki, ki so v Svečah ubrali tudi drugo pot ustvarjanja. Tako je Marija Rus iz Ljubljane na zaključni razstavi predstavila dve realistični tihožitji, kipar Drago Tršar iz Ljubljane pa je delal na lepenko in tako ustvaril reliefno-abstraktno likovne motive. Letošnjega slikarskega tedna so se udeležili še Vojko Stjepić iz Ljubljane, Maura Israel iz Trsta, Mario Palli iz Gorice, Arno Popotnik iz Gorice v Ziljski dolini in Walter Unterweger iz Celovca.

Predsednica SPD „Kočna“ v Svečah mag. Tatjana Feinig je v svojih uvodnih besedah na zaključni prireditvi dejala, da so

„umetniki iz treh držav skupno ustvarjali in si izmenjali svoje misli in poglede na svet“. V zvezi z jubilejem pa je Tatjana Feinig izjavila, da je postal slikarski teden v Svečah „institucija“. Posebna zahvala je ta večer veljala tudi dolgoletnemu predsedniku SPD „Kočna“ dr. Janku Zerzerju, katerega zamisel je ta slikarski teden.

Razstavo so popestrile tudi otroške slike, ki so ponovno dokazale, da imajo otroci še najbolj izostren čut za kompozicijo, skladnost barv in linije. Dodatno obogatitev razstave so predstavljale tudi črnobeke fotografije. V

umetnost fotografiranja sta ta teden uvajala študent grafike Tomo Weiss in Toni Reichmann.

Zaključno razstavo s slikarskega tedna v Svečah bo predstavila tudi Galerija Rožek. Želja prirediteljev slikarskega tedna pa je, da bi razstavo predstavili tudi v Trstu in Ljubljani.

Vsa čast odbornikom sveškega društva! V tednu umetniškega ustvarjanja umetnikov različnih narodnosti jim je tudi tokrat uspelo predstaviti košček skupne Evrope, ki ga javna Koroška še ni hotela videti.

-vg-

Zanimanje za razstavo je bilo veliko

Selska folklorna skupina na festivalu v Beltincih

Tako kot smo bili doslej na vsaki dve leti, smo bili tudi letos povabljeni na folklorni festival v Beltince.

Z veseljem smo se torej pripravljali na že mednarodno znani folklorni festival ter ga komaj pričakali.

Udeleženci tega festivala so bili med drugim znana (profesionalna) skupina iz Slovenije „France Marolt“ iz Ljubljane ter zastopniki folklornih skupin Madžarske in Češke.

V soboto dopoldan, 28. 7. 1990, smo se Selani zbrali pred kulturnim domom v Selah in se po kratki vaji končno odpravili na pot v Beltince.

Proti večeru smo prispeli na cilj in se po srčnem sprejemu osvežili in okrepcali.

Vožnja je bila naporna, saj so nas celo pot spremljali nasmejani in močni sončni žarki (menda poznate izrek: „Če potujejo angelci, se smeje nebo!“).

Program, katerega smo se Selani udeležili 28. 7. 1990 kot častni gostje, se je pričel ob 20. uri; oblikovala ga je folklorna skupina „France Marolt“.

Program je bil pester in presenetljivo zanimiv. Po končanem programu smo se pri skupni večerji zabavali in se tudi bolje spoznali. Tako se je končal prvi dan, sledil pa mu je drugi.

29. 7. 1990: Že ob zgodnjih jutranjih urah smo imeli dovolj opravkov kot npr. zajtrk. Nato smo Selani obiskali sv. mašo, nato smo se podali na kosilo.

Ko smo se okrepcali, smo imeli edinstveno priložnost, da si ogledamo šege in navade ob priliki nove sv. maše, v za nas tuji občini in obliki.

Ob 13. uri se je začela zadnja točka festivalskega programa. Zbrali

smo se pri šoli in nato med drugim nastopali tudi mi.

Nastopali smo kot 3. skupina, tako da smo imeli možnost, da si ogledamo še druge skupine. Zadnja skupina, s Češke, je ogrela s svojimi pesmi vse gledalce in tudi nastopajoče, tako da bi vsi najraje plesali še pozno v noč.

Po končani predstavi so se organizatorji festivala zahvalili pri vseh sodelujočih skupinah z darilom, ki naj bi ohranilo pri vseh spomin na to srečanje.

Po večerji in zabavi, so se posamezne skupine počasi poslovile in tudi mi smo se odpravili na pot proti domu.

Veseli smo, da smo lahko sodelovali na tem folklornem festivalu in upamo, da se bomo še mnogokrat srečali na tako prijeten način, morda enkrat tudi na Koroškem. JČ

KULTURNI STENOGRAM

Jože Muhovič razstavlja na Dunaju

Likovni umetnik Jože Muhovič iz Slovenije razstavlja na Dunaju. Zvezna ministrica za pouk, umetnost in šport Hilde Hawlicek je v četrtek zvečer v Mali galeriji v Neudeggerg. 8 odprla razstavo, do katere je prišlo v sodelovanju med Združenjem prijateljev umetnosti in Kulturno-informacijskim centrom SFRJ.

Mladi rod stopil v 40. leto izhajanja

Te dni je izšla prva številka 40. letnika šolskega glasila MLADI ROD. Tudi v tej jesenski številki je glavni urednik Tomaž Ogris s svojimi sodelavci pripravil dobro leposlovno mladinsko čtivo, delovne liste, primerna poučna in uporabna besedila, igre, zanimive ilustracije, uganke, prispevke mladih bralcev in zgodbe v slikah. Mladi rod, šolski list za koroško mladino, lahko opišemo s tem stavkom: *Mladina* ga je vesela, *starši* ga prebirajo, *učitelji* ga cenijo, *šolske oblasti* ga podpirajo. MLADI ROD lahko naročite na naslov: MLADI ROD, A-9021 Klagenfurt/Celovec, Postfach/poštne predal 210. Cena: za šolarje šil. 75,—, za zasebno uporabo pa šil. 120,—

Umrli umetnik Štef Potočnik

Za posledicami možganske kapi je umrl tudi pri nas na Koroškem znan umetnik Štef Potočnik. Pokopali so ga preteklo soboto v Ljubljani. Njegovo likovno sporočilo je nosila tudi marsikatera odrska kulisa na Koroškem. Delal je tudi za Oder mladje. Njegova zadnja kulisa, ki jo je ustvaril na Koroškem, je bila ona za igro „Kaplan Martin Čedermač“, ki so jo uprizorili Šentjakobčani.

Umrli župnik msgr. Valentin Stückler

V Straßburgu v Krški dolini so se številni duhovniki in verniki poslovili od prek naših meja znanega duhovnika, msgr. Valentina Stücklerja. Med vojno je oskrboval 17 župnij v Mežiški dolini. Šele tam se je naučil slovenskega jezika. Med vojno je preživel nekaj časa tudi v jugoslovanskih zaporih. Pogrebne obrede je vodil krški škof Egon Kapellari. Pevski zbor iz Prevalj je po slovensko zapel msgr. Stücklerju v slovo. Na pogrebni slovesnosti je spregovoril tudi podpredsednik slovenske vlade Matija Malešič.

Župnik msgr. Valentin Stückler je zapisal tudi svoje spomine na vojni čas. Mohorjeva je izdala knjigo z naslovom: „Duhovnik med okupacijo in revolucijo“ v slovenščini. (Mohorjeva založba v Celovcu, 1988).

Zelena izobraževalna delavnica narodnih manjšin
Grüne Bildungswerkstatt — Volksgruppen

vabi na / lädt ein zur

Podijsko diskusijo / Podiumsdiskussion:

10. OKTOBER

Izziv za mladino?

Eine Herausforderung für die Jugend?

Petek / Freitag, 21. 9. 1990, 20.00

v restavraciji in Restaurant „JUENNA“ v Čepičah pri Globasnici in Tschepitschach bei Globasnitz

Es diskutieren / Diskutieren:

Dr. Arnold Matznitzler, Diskussionsorganisator der Arbeitergemeinschaft Katholischer Jugend Kärnten / Arbeitsgemeinschaft Katholischer Jugend in Kärnten

Reinhold Ostermann, Jugendwart des Evangelischen Jugendwerks für Kärnten und Osttirol

Karl Wutte, Landesjugendrat / Landesjugendrat / Podolska mladina

Mag. Peter Ölp, Katholische Jugend im zweisprachigen Gebiet / Schöner Jugend / Katholische Jugend

Andreas Scherwitzl, Landesrat der Sozialistischen Jugend / sozialistische mladina

Horst Krainka, Landesrat der Jungen ÖVP / Mlada ÖVP

Mag. Adrien Schatz, Landesrat der Ringen Freimaurer Jugend

Mag. Zalka Kuchling, Junge KKL / mladica Mlade KKL

Diskussionsleiter / Diskusijski vodja: Mag. Marjan Pivo

Alle herzlichst eingeladen / Vsi prisrčno vabljeno!

SLOVENJI PLAJBERK

Igra:
„ŽUPANOVA
MICKA“

Čas:
nedelja,
23. sept. 90,
ob 15. uri

Kraj:
gostilna Folta
v Slovenjem
Plajberku

Nastopa:
igralska sku-
pina SPD
„Borovlje“

Prireditelj:
SPD „Vrtača“
iz Slovenjega
Plajberka

PISMA BRALCEV

O odnosih ZSO do bivše vlade

Morda bo kdo pripomnil, češ kaj drezam. Zdi se mi pa, da z neko pravo govorim, saj že tako ali drugače že desetletja spremljam koroško življenje. V sestavku Očitki iz Celovca (Večer 6. 9. 1990) sem med drugim bral, da se ZSO ne strinja z očitki o privilegirani v času prejšnje oblasti; „za to bodo dali dovolj trdne dokaze“.

To je milo rečeno otročje. Do Kavčiča v Sloveniji druga stran — krščanska — sploh ni „obstajala“ za uradno Slovenijo in seveda za Jugoslavijo. Pa tudi kasneje so bili vsi

generalni konzuli in sploh konzularno osebje s srcem bliže proljubljansko usmerjenim (vsekakor na ravni SZDL!) zastopnikom koroških prvakov Slovencev. Tischlerja, Inzka, Vospornika, pa tudi Grilca so tolerirali (dulden!), ker so morali. Vem, da je generalni konzul Lubej do dr. Inzka in dr. Vospornika imel odklonilno stališče in je zastavil ves svoj vpliv, da je končno prišel na čelo Narodnega sveta takrat mladi in neizkušeni dr. Grilc.

Hvala Bogu se je pri dr. Grilcu pošteno zmotil!

Toliko moj komentar o politični kuhinji.

Tone Sušnik
Ravne na Koroškem

ORF Koroška

Dvojezični kulturni večer

Dober večer, prijatelji!

v četrtek, 13. 9., ob 20.30 v kulturnem domu v Ločah
Sodelujejo: moški zbor „Jepa-Baško jezero“; tamburaški ansambel Loče; mladinska skupina iz Ledince; MePZ iz Ledince; tercet Rebar; Schwarzkogel-Trio

Športno društvo PLIBERK

VABI NA

DRUŽINSKO KOLESARJENJE

v nedeljo, 16. septembra 1990

Odhod: ob 9.30 (teniško igrišče).

Ob slabem vremenu bo prireditve preložena za 1 teden!

Proga: Pliberk — Spodnje Libuče — Ponikva — Globasnica — Juenna — Šteben — Šmihel — Pliberk

Po prihodu nazaj v Pliberk pa bo v klubskih prostorih še družabnost!

SELE

Premiera igre

„HOČETE IGRATI Z MANO“
(Marcel Achard)

Čas: nedelja, 23. 9., ob 15. uri

Kraj: farni dom v Selah

Nastopa: Mladinska gledališka skupina Katoliškega prosvetnega društva „Planina“ iz Sel

MOSTE

PRI BRDU

BLAGOSLOVITEV

ZVONA

Čas: nedelja, 16. 9., ob 15. uri

Kraj: pri PLICU v Mostah
(na Grafenauerjevem domu)
Rojaki, prisrčno vabljeno!

Društvo upokojencev v Šentjakobu v Rožu

VABI NA

KULTURNO PRIREDITEV

v nedeljo, 16. septembra 1990, ob 14. uri
v farni dvorani v Šentjakobu v Rožu

NASTOPALI BODO:

MePZ „Mojcej“ iz Šentilja (vodi Milena Kernjak); Ansambel Harmonija; Duo iz Roža s citrami in harmonikar

NATO DRUŽABNO SREČANJE!

Za jed in pijačo je poskrbljeno!

Vsi (tudi taki, ki še niso v pokoju) so prav prisrčno vabljeno!

Vaš poslovni partner v območju Alpe-Jadran

Korotan

proizvodna in trgovska družba z o. j.

A-9020 Celovec
Viktringer Ring 26

Telefon — (04 63) 56 2 16

Telex — 42 28 01

Telefax — (04 63) 51 62 57

34170 Gorica
Corso G. Verdi 133

Telefon — (04 81) 30 9 76

Telex — 46 08 95

Telefax — (04 81) 53 51 82

5 let kvarteta bratov Smrtnik

5 let obstoja praznuje „Kvartet bratov Smrtnik“ iz Kort pri Železni Kapli. Bratje Smrtnik so s svojim petjem v najkrajšem času zasloveli po vsej Koroški in celo prek njenih meja. Ob svojem petem rojstnem dnevu bodo Smrtnikovi jubilej tudi primer-no proslavili; v Železno Kaplo so povabili tudi druge glasbene ustvarjalce. Seveda pa ne bo manjkalo tudi družabnosti.

Spored:

22. septembra 1990, ob 20. uri
v farni dvorani v Železni Kapli

Nastopajo:

Oktet Suha, Oktet bratov Pirnat, Kvartet
Spev, trio Korenika in Smrtnikovi fantje.

Po koncertu bo v hotelu OBIR še dru-
žabno srečanje. Za ples bo igral ansam-
bel STOPARJI iz Slovenije. ◆

Župan Albert Sadjak (spredaj) z Globašani, ki so prišli iz Švice domov na obisk.

Vrnili so se na obisk v domači kraj

Pred poročni oltar sta pred kratkim stopila Marica Kelih iz Podjune in Hanzej Čertov iz Sel. Marici želijo sodelavci iz Mohorjeve vse najboljše, Hanzeju pa domačini iz Sel ter Mlada KEL obilo sreče v zakonskem stanu. ◆

Pred desetletji je šlo precejšnje število Globašanov s trebuhom za kruhom po svetu. Mnogi so odšli tudi v Švico, odkoder so prišli pretekli konec tedna v domači kraj na obisk.

Globaške „Švicarje“ je sprejel župan Albert Sadjak in je dva dni spremljal svoje bivše občane po globaški občini, kjer so skupaj obujali spomine na lepa mladostna leta.

Nad 30 jih je prišlo na obisk v domači kraj, obiskali so sorodnike, sosede, bivše sošolce in prijatelje. Mnogi se desetletja niso videli, marsikateremu so ob srečanju pritekale solze, tako do-

mačinom kot tudi gostom. Nekateri bi zdaj radi vsaj svoja stára leta preživeli v Globasnici; nekateri so obljubili, da se bodo odslej redno za dalj časa vračali v svoj domači kraj.

Vsi globaški švicarji pa so se udeležili seveda tudi globaškega žeganja, na katerem so pozorno sledili petjem pod lipo ter slovenski, domači pesmi, katere v novi domovini ne slišijo. ◆

Korošci ne poznajo svojih parlamentarcev

Poprašavanje mesečnika „Kärntner Monat“ med Korošci, ali poznajo koroške poslance v državnem zboru, je prineslo presenetljivo slabe rezultate. Le 10% Korošcev potemtakem pozna Antona Leikma (SPÖ), 8% našega poslanca Karla Smolleja in 6% Aloisa Huberja (FP). Drugih poslancev pa Korošci skorajda ne poznajo.

Po mnenju mesečnika „Kärntner Monat“ je poslanec Karel Smolle vzbudil pozornost predvsem zaradi svojih številnih govo-

rov v parlamentu. Nedomno pa je poslanec Smolle med koroškimi Slovenci znatno bolj poznan kot med nemško govo-

rečimi sodeželani. Kljub temu pa je drugi najbolj poznani koroški parlamentarac. ◆

Priznanje za slaščičarno Kosta

Na pliberškem „jormaku“ so letos dali posebno priznanje slaščičarni Kosta iz Celovca. Šef Bogdan Kosta je sam prevzel priznanje, ki mu ga je dala mestna občina Pliberk za dolgoletno sodelovanje ter pomoč pri gradnji „pliberškega jormaka“. Slaščičarna Kosta ima na pliberškem „jormaku“ svoj prostor takoj ob vhodu na „jormak“; postala je že tako tradicionalna, kot je na „jormaku“ tradicionalen „Riesenrod“.

Z leve: Bogdan Kosta, župan Janko Pajank, novi predsednik koroške Trgovske zbornice Karl Koffler ter podžupan in tržni referent mag. Raimund Grilc pri predaji priznanja. Foto: Fera ◆